

VECTOR®

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 12 (75) / Rok III / 23.03.2014 r.

HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

*Będąc projektantem, muszę robić to,
co kocham, co mi w duszy gra –
tylko to jestem w stanie pokazywać.*

**O modzie, aniołach i wrażliwości,
opowiada Maciej Zień**

W NUMERZE m.in.

- Czy w 2050 r. Polska zniknie w odmętach oceanu?
- Porada adwokata: Czym jest mediacja długów?
- Drobne ogłoszenia, Program TV, krzyżówki...

20 STRON

GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy: Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.
Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- Aux Délices Pologne – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
- Sklep Manorek – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
- Aux Régals – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
- Comme en Pologne – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris

W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.

Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39
e-mail: contact@gastt.fr, ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

PROMOCJE

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym

www.vectorpolonii.com
w zakładce OGŁOSZENIA

VECTOR
TYGODNIK POLONII

REKLAMA
I OGŁOSZENIA

przyszłość" w poniedziałek, 27 stycznia w Krakowie spotkają się parlamentarzyści z kilkunastu krajów, m.in. Polski, Izraela,

schwitz i

Agnieszka Radwańska w półfinale Australian Open!

Wtorek, 22 stycznia 2014

Agnieszka Radwańska pokonała broniącą tytułu Wiktoria Azarenkę, i wystąpi w półfinale wielkoszlemowego Australian Open. Polka nigdy wcześniej nie dotarła do tego etapu imprezy w Melbourne. O finał

07:30

Czwartek, 23 s

Dzisiaj są imieniny: Fernan

POGODA

5°C
odczuwalne 5°C
Pochmurno

WYWIAD TYGODNIA: Rozmowa z Maciejem Zieniem

ZAPRASZAMY NA...

Projekcję filmu dokumentalnego *Powrót do Casablanki*. Gościem specjalnym Biblioteki Polskiej w Paryżu będzie reżyserka Malgosza Gago.
(szczegółowe informacje na s.15)

SPIS TREŚCI

- 4 TU I TERAZ:**
Od Redakcji
- Czy w 2050 r. Polska zniknie w odmętach oceanu?
- 5 SPOSTRZEŻENIA
POLSKIEJ PARYŻANKI:**
Zazdrość
- 6 WIDZIANE Z TINQUEUX:**
Polacy z pochodzenia i z serca
- POLONUS TYGODNIA:**
Filip Cuprych
- 7 WYDARZENIA:**
- Finansowanie działań Polonii w 2014 r.
  - Festiwal SHORT WAVES 2014
  - W skrócie
- 8 ADWOKAT RADZI:**
Czym jest mediacja długów?
- 9 MODA:**
Jak dwie krople wody
- NA ZDROWIE:**
Sprawni na lata
- 10 WYWIAD Z MACIEJEM ZIENIEM**
- 11 SYLWETKA MIKOŁAJA WARSZYŃSKIEGO**
- 12 VECTOREK**
- 13 ROZRYWKA**
- 14 POWIEŚĆ W ODCINKACH**
Cezary Dobies, *Wazon sypialny* 1/5
Rozdział pierwszy – *Lilie*
- 15 CO? GDZIE? KIEDY?**
Kalendarium wydarzeń polonijnych
- PRZECZYTALIŚMY...**
Paryż po polsku Barbary Stettner-Stefańskiej
- 16-17 PROGRAM TV**
- 18 HOROSKOP, PRZEPIS
KULINARNY, PRENUMERATA**
- 19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA**
- 20 SZTUKA NIECODZIENNA:**
Mistyczna deformacja. Biegas

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF
Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION
Anna Garnys, Alicja Polap,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Katarzyna Tymiec

FUUILLETONS
Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociolek

EDITEUR
Editions yot-art

SIEGE SOCIAL
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Józef Rudek

IMPRESSION
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETTERS A LA REDACTION
redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

ekturę „Vectora Polonii” tym razem zaczną Państwo od tematu dość niepokojącego. *Czy w 2050 r. Polska zniknie w odmętach oceanu?* Odpowiedzi na to kontrowersyjne pytanie próbuje udzielić Aleksandra Stenka. Za to nasza stała felietonistka, Krystyna Mazurówna, zastanawia się nad emocjami, jakie towarzyszą zazdrości. Co zrobić, żeby nie popaść w jej sidła? Może wystarczy się po prostu jakoś dowartościować, zadbać o swoje samopoczucie i własny wizerunek? No właśnie – wizerunek...

O znaczeniu wyglądu, o jego randze i miejscu w naszym życiu myślą projektanci na całym świecie. W Polsce duży sukces odniósł Maciej Zień, którego kolekcje łączą

szyk, wygodę, oryginalność i niepowtarzalny styl. Dla uznanego kreatora mody bardzo istotne jest to, aby kobiety czuły się komfortowo w jego strojach, aby ich noszenie wprowadzało je w dobry nastrój. Coco Chanel zwykła mawiać: *Moda, w której nie można wyjść na ulicę, nie jest modą.* Dodawała przy tym rozropnie: *Moda przemija, styl pozostaje.* Co to znaczy mieć swój styl? Czy można się tego nauczyć? Na pewno interesujące może być podejście do własnego stylu w Korei Południowej. Podczas konkursów Miss Piękności, jedynym problemem nie jest tylko wyłonienie najpiękniejszej kandydatki, ale także... odróżnienie jednej od drugiej. Nie bez kozery mówi się: *o kraj, to obyczaj...*

Czy w 2050 r. Polska zniknie w odmętach oceanu?

Według prognoz ekspertów ONZ-u, zajmujących się problemem globalnego ocieplenia, przyszłość Polski przedstawia się zgoła nieciekawie. Jeżeli zmiany klimatyczne będą postępować w dotychczasowym tempie, za około 30 lat zniknie ona z powierzchni ziemi, zalana falami Pacyfiku. Jak to możliwe?

Ótóż na szczęście dla mieszkańców kraju nad Wisłą, chodzi, owszem, o Polskę, ale tę zwaną na co dzień „Poland” – małą osadę, liczącą około 200 dusz, położoną na Wyspach Bożego Narodzenia, należących do Australii. Usytuowany nad Zatoką Świętego Stanisława na Pacyfiku, koralowy atol, sąsiadujący z Paryżem, Londynem i Banana, pełen jest polskich śladów. Dziś próżno szukać tam Rodaków, poza tymi, którzy wiedzeni ciekawością, chcą na własne oczy zobaczyć egzotyczną Polskę z palmami na plaży. Skąd więc te nazwy, skoro tubylcy nawet nie wiedzą, że gdzieś w Europie jest również Polska – znacznie większa.

Ótóż okazuje się, że dobroczyńcami wyspy Kiribati byli dwaj Polacy, noszący imię Stanisław, stąd też nazwa osady, zatoki i małego lokalnego, katolickiego kościoła.

Choć pierwszymi Polakami byli gdańszczanie z załogi statku Jamesa Cooka, odkrywcy tego małego raj, to dopiero działalność Stanisława Pełczyńskiego sprawiła, że na wyspie Bożego Narodzenia narodziła się nowa Polska. Uczestnik wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych założył na bezludnej wyspie osadę i plantację palm kokosowych. W 1902 roku posadził ich 50 tysięcy, a w 1914 - 568 tysięcy. Przyjęła się raptem połowa, ale to i tak wielki sukces. Brytyjskie plantacje z powodu braku właściwego systemu nawadniania usychały. Dopiero Polak przełamał złą paszę, co tym bardziej jest cenne, ponieważ po II wojnie światowej wzrosło zapotrzebowanie na koprę, a tym

samym na olej palmowy, używany m.in. do produkcji mydła „Palmolive”.

Drugi Stanisław, polski mechanik okrętowy ze statku z San Francisco, na prośbę francuskiego misjonarza zorganizował z amerykańskiego demobilu, urządzenie do odsalania i nauczył tubylców skutecznego nawadniania plantacji. Ksiądz i uszczęśliwieni mieszkańcy zdecydowali, że nowy kościół nosić będzie imię patrona Polski – św. Stanisława,

ale przede wszystkim jej dwu dobroczyńców, Stanisława Pełczyńskiego i Stanisława Z... (nazwisko nie zachowało się, bo jego wymowa okazała się zbyt trudna dla Polinezjczyków). Imię Stanisława nosić też będzie zatoka, której wody oblewają plażę osady Poland.

Co dodaje dodatkowo magii temu miejscu, to fakt, że znajduje ono się nieopodal międzynarodowej linii zmiany daty, co sprawia, że można tu podróżować w czasie. Płynąc z zachodu na wschód, z południa na północ i odwrotnie, wracamy do dnia minionego... To tu (jako pierwsi na kuli ziemskiej) mieszkańcy Polski świętują Boże Narodzenie i witają Nowy Rok, gdy obok na Hawajach jest 31 grudnia. Co prawda, gdy chcemy wybrać się do restauracji, trzeba się udać do Londynu, na szczęście to blisko. Życie nocne w Paryżu? Niestety, po brytyjskich i amerykańskich próbach z bombami wodorowymi, w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, odbudowano Londyn, Tabakea i Poland, zapominając o położonym nad laguną osiedlu Paryż. Może to z powodu przysłowiowej wojenki francusko-brytyjskiej...

Tak czy inaczej, sięgając po kostkę mydła, warto pomarzyć, że olej kokosowy, z którego zostało zrobione, pochodzi z palm uprawianych przez mieszkańców egzotycznej Polski, gdzie możliwe są podróże w czasie, a którą, już niestety wkrótce pochłoną fale oceanu...

Aleksandra Stenka

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

ZAZROŚĆ

Zazdrość, ohydne uczucie. Oprócz sympatycznych firanczków, zwanych „zazdroskami”, wszystko, co łączy się z zazdrością, jest negatywne, brzydkie i szkodliwe.

Ale – zaraz, zaraz – przecież zazdrość jest jakoś tam związana z miłością. Nikt mi nie powie, że zakochany czy zakochana bez najslabszego ognika zazdrości może znieść myśl o tym, że jakiś inny – czy jakaś inna – może być przytulana, całowana i pieszczona przez obiekt naszych uczuć. Jest to nam za to najzupelniej obojętne, gdy chodzi o obcego faceta, do którego nic nie czujemy. Ale – czy na pewno chodzi tu o miłość w stanie czystym, czy nie jest to zwykły dowód aktu posiadania, zagrożonego poczucia własności?

Samo słowo „zazdrość” może być bardzo różnie rozumiane. Jasnym jest, że jednak w wypadku większości zdrowych psychicznie par, przebywających w mniej lub bardziej tradycyjnym związku, wierność fizyczna, bez spisanej a nawet werbalnej umowy, jest niejako oczywista i obowiązkowa. Mimo tego – istnieją osoby spoza normy, chorobliwie zazdrosne i stale podejrzewające swego, choćby i nieskalanie niewinnego, partnera o niecie oszustwa i zdradzanie na każdym kroku. Sprawdzają planningi zajęć, przeszukują kieszenie, węszą, czy aby nie wyczują zapachu innych perfum. Jednym słowem – zatrująwią życie sobie i swojej ofercie, doszukując się stale śladów zbrodni, czyli niewierności. Taka patologia może tak zamęczyć prześladowaną osobę, że nawet najwierniejszy, spokojny pantofel w końcu zacznie myśleć o zemście i z tej determinacji, z tego żalu gotów będzie skoczyć na cokolwiek, co jest pod ręką. Najczęściej zresztą trafia na najlepszą przyjaciółkę zazdrośnicy...

Odradzam, gorąco odradzam taką nadgorliwość w poszukiwaniu dowodów zdrady, zresztą wszyscy wie-

dzą, że jak ma do czegoś dojść, znaczy jak mąż czy kochanek ma chrapkę na tak zwany skok w bok, żeby nie wiem jak go pilnować i sprawdzać, i tak dopnie swego. Czyli, lepiej zmienić metody. A na jakie? Najrozsądniej byłoby myśleć o czymś innym, nie zdręzczać się podejrzewaniem, wierzyć na słowo albo i nie dopytywać się tak starannie... By do tego dojść, postaramy się przeanalizować, co nas do tej tygrysie zazdrości pcha. Nawet bez konsultacji u psychoanalityka łatwo pojąć, że to wyłącznie zaniżone poczucie wartości własnej, brak wiary w siebie i marne pojęcie o swojej osobie. Nasze własne kompleksy sprawiają, że każda przeciwniczka w spódnicy (albo i w dopasowanych dzinsach) jest lepsza, piękniejsza i zgrabniejsza od nas, więc jest potencjalną konkurentką, czyli wrogiem. Czyli, zamiast sprawdzać zeznania mężowskie, szperać w jego kalendarzyku i przesłuchiwać nagrane wiadomości telefoniczne, lepiej weźmy się za siebie. Lekkie odchudzenie, nowa kiecka i fryzjer nie tylko dodadzą nam blasku we własnych i mężowskich oczach, ale i spowodują być może i u niego niewyraźne obawy o powody naszej gwałtownej przemiany – jeśli uda nam się wzbudzić jego zazdrość, zamiast truć się osobiście, sprawa jest wygrana – my, piękne i lekkie, czujemy się dowartościowane, a może nawet ktoś się za nami obejrzy, i wtedy odwrócony podszewką problem okaże się waloryzujący i całkiem przyjemny!

Ale nie, poważnie mówiąc, zazdrość w każdej postaci jest paskudną chorobą i należy z nią walczyć, jak z zatruwającymi nas toksynami.

Wprawdzie, jak mnie ongiś mój ówczesny narzeczonny spytał podstępnie na początku naszej znajomości, czy jestem zazdrosna, a ja zgodnie z moim odczuciem odparłam że nie, że wcale – skorzystał potem niecznie z tej mojej wypowiedzi, żeby za moimi plecami przelecieć wszystkie tancerki z mego zespołu baletowego.

– Jak to, przecież sama mówiłaś, że nie jesteś w ogóle zazdrosna, więc o co ci chodzi? Ja ci nigdy wierności nie obiecywałem, zresztą wiem, że jestem do niej niezdolny. My, mężczyźni, jesteśmy poligamiczni, nie to co wy, kobiety... Ty jesteś typową monogamką, zresztą ani waż się spojrzeć na jakiegokolwiek samca, bo ja, jako zazdrosny, tego nie zniosę i krew się może polać!!!

Nie mogłam spojrzeć na żadnego innego przez zalane łzami oczy, ale nasz związek rozpadł się z hukiem.

Rzeczywiście, nie jestem chyba zazdrosna, znaczy podejrzliwa z natury, bo zarówno pierwszy, jak i drugi mąż wyznali mi – zresztą, z nieukrywaniem triumfem – swoje zdrady dopiero po rozwodzie. Biedacy! Musiało im czegoś we mnie brakować, a ja, wierna i zadowolona, przeżywałam z nimi liczne chwile niezmaconego, nawnie głupawego szczęścia!

Podobno w świecie zwierząt też nie jest najróżowiej – większość samców traci zainteresowanie dla samicy tuż po akcie, nie troszczy się o małe i też nie ma mowy o żadnych alimentach. Jedynymi porządnymi, według moich kryteriów, są wieloryby. Żyją parami, są sobie nawzajem wierni i jest im z tym bardzo dobrze. Tak, podejrzewam, że mam w sobie coś z wieloryba. Znaczą, z jego ideologii.

Ale zazdrość nie ogranicza się do spraw męsko-damskich. Kazik nabył swojej osiemnastoletniej córce na urodziny używany samochód, a jej koleżanka jest tak o to zazdrosna, że ich przyjaźń zawisła na włosku. Moja z kolei koleżanka sama mi wyznała, że targając nią okrutne uczucia zazdrości, bo ja dostałam kolejną propozycję udziału w audycji telewizyjnej, a ona tylko siedzi i gotuje dla bogatego męża. Jeszcze inna, która często organizuje u siebie przyjęcia, żeby złapać jakiegoś partnera, jest zazdrosna, bo wszyscy wolni panowie wychodzą z jej różnymi przyjaciółkami, a ona zostaje sama z kupą naczyń do zmywania. Mój czteroletni wnuczek tak jest zazdrosny o kilkumiesięcznego brata, że systematycznie szczypie go, ciągnie za uszy i wyrwa mu smoczek z buzi. Braciszek wyje, ćwicząc sobie płuca, a starszy go czule pociesza, bo zarazem kocha go bez miary... Opowiedziałam tę sprawę memu najstarszemu synowi.

– I tak ten mały ma szczęście – zawiadomiło mnie moje stare dziecko. – Jak mi kazataś pilnować jego ojca, jak był mały, wystawiałem go za okno i straszylem, że upuszczę z szóstego piętra, jak nie przestanie się drzeć!

– Ojej, teraz się dowiaduję! Ale jednak nie spełniłaś tej strasznej groźby, sumienie cię ruszyło i go nie wyrzuciłaś? – przerażona, zadawałam głupie pytania

– Nie żadne sumienie, chyba z tego zimna przestawał sam z siebie wyć, bo go zatykało, i tylko dlatego uszedł z życiem... – wyjaśnił okrutnik.

A to wszystko przez tę zazdrość...

Krystyna Mazurówna

Rysuje M. Wójciewicz

WIDZIANE Z TINQUEUX

Wybory samorządowe odbędą się w niedziele: 23 i 30 marca. To lokalne głosowanie ma na celu odnowę składu wszystkich rad miast w 36767 francuskich gminach. Podczas fali migracji w latach 1920-1930, przybyło wielu Polaków, którzy stopniowo zintegrowali się ze społeczeństwem francuskim. W zależności od znalezionej pracy, osiedlali się w miastach i na wsiach. Wraz z przystąpieniem do Wspólnoty Europejskiej, podczas wszelkiego rodzaju wymian, współpracy przedsiębiorstw etc., nowi „przybysze” odegrali wiodącą rolę w życiu codziennym gminy.

Polacy z pochodzenia i z serca uczestniczą w życiu ich miasta!

Patrick Iwańczuk jest burmistrzem miasteczka Jonval (85 mieszkańców), będącego częścią gminy Vouziers, należącej do wspólnoty gmin Crêtes Prérardennaises. Patrick (62 l.), emeryt, który pracował wcześniej dla EDF, został wybrany burmistrzem w marcu 2001 r. i będzie pełnił swoją funkcję, jeśli nowa rada ponownie go wybierze. *To tutaj się urodziłem i dorastałem. Mieszkam tu od zawsze i ten mandat dał mi możliwość wielu wspaniałych spotkań.* Burmistrz mówi z dumą o swojej miejscowości: *Jonval ma jeden neogotycki kościół z końca XIX wieku, który jest świątynią od 1872 r., a jego dzwonnica jest najwyższą w Ardenach. Kogut znajduje się na wysokości 43 metrów. O dzwonnicy*

śpiewa się nawet w jednej z piosenek. Zostało jeszcze dużo do zrobienia, ale jest lepiej niż kiedyś. Pozostając w kontakcie ze swoją polską rodziną, zdecydował, że udoskonali swój polski, którego nauczyli go rodzice, aby móc lepiej poznać kraj, jaki zna tylko trochę i który ma zamiar wkrótce odwiedzić.

Nicole Janocka-Habert i Bernard Reksa pochodzą z Bezannes (ich rodzice przybyli tu przed wojną). Miasteczko liczy 1432 mieszkańców, którzy są częścią większej społeczności miasta Reims. Nicole jest bardzo zaangażowana w życie społeczne. Od 30 lat, jako wolontariuszka udziela się w stowarzyszeniach pomagających osobom starszym i potrzebującym. Regularnie organizu-

Patrick Iwańczuk - burmistrz Jonval

je różnego typu akcje: konferencje, warsztaty etc. Nicole mówi po polsku i często wraz z wnuczkami odwiedza kraj - szczególnie Kraków.

Bernard Reksa, zastępca burmistrza przyznaje: *Mam polskie nazwisko, ale nie znam języka, nie zapominam jednak o tym, że w moich żyłach płynie polska krew.* Od 30 lat w merostwie próbuje zintegrować mieszkańców, organizując różne wydarzenia, które są ważnymi momentami w życiu Bezannes.

Jean Luszezanec jest radnym w merostwie Champigny sur Vesle. Miasteczko zna od kiedy jego rodzice przybyli tu z południowej Polski, w poszukiwaniu pracy w cegielni i w gospodarstwach. Działa na rzecz stowarzyszenia francusko-polskiego.

W różnorodności działań, Patrick Iwańczuk, Nicole Janocka-Habert, Bernard Reksa i Jean Luszezanec mają bezpośredni wpływ na życie codzienne i kształtowanie się ich miejscowości. Pokazują również, że integracja i asymilacja nie są pustymi słowami. Można również zauważyć, że przejmowanie wzorców kulturowych nie jest jednostronne, ale dotyczy również Francuzów interesujących się coraz częściej Polską. To przykłady działań, które należy docenić w czasach, gdy emigracja i integracja pozostają wciąż głównymi zagadnieniami.

Jean Luszezanec - zastępca burmistrza Champigny sur Vesle

Jean Claude-Kociótek

POLONUS TYGODNIA

FILIP CUPRYCH

Urodził się w Lublinie, wychował w Częstochowie, korzenie zapuścił w Elblągu. Tam uczył się i studiował. Miał być nauczycielem języka angielskiego, ale po roku praktyk studenckich, zmienił fakultet. Od 20 lat pracuje w zawodzie dziennikarza, a od 8 lat mieszka w Londynie. Związany był z licznymi regionalnymi i lokalnymi mediami w Elblągu. Najdłużej z Radiem EL, które już nie istnieje. Pracował także dla TVP, RMF FM. Od 2 lat jest redaktorem naczelnym magazynu „Polarity International” w Londynie, którego zadaniem jest

m.in. promowanie ogólnie pojętej polskiej marki wśród samych Polaków, ale i obcokrajowców. Jego doświadczenie zawodowe zdobyło zaufanie największych gwiazd polskiej i światowej kultury. Wśród nich są m.in. Jackie Collins, Sir David Attenborough, Kate

O'Mara czy Celia Imrie. Autor cyklicznego projektu OFF THE STAGE, którego celem są otwarte spotkania z polskimi i brytyjskimi twórcami kultury, ludźmi wyjątkowo ciekawymi, których osiągnięcia mogą i powinny inspirować i pozytywnie zarażać. Organizator wielu akcji i kampanii o zasięgu międzynarodowym, jak choćby Galeria Flagi Polskiej, kampania profilaktyczna chorób serca z udziałem legendarnej aktorki: Lindy Evans i wiele innych.

Od 1996 roku promuje młode talenty, które nie mają możliwości pokazania swojego dorobku. Obecnie współpracuje z Piotrem Olejnikiem, obiecującym kompozytorem i wokalistą, niezwykle płynnie poruszającym się w świecie piosenki poetyckiej.

Prywatnie: zagorzały podróżnik, ogrodnik, szef (własnej) kuchni. Te zamiłowania wyniosł z domu rodzinnego. Ogród i kuchnia są dla niego świątyniami, w których powstają wyjątkowe dzieła. Czy to kulinarnie czy botaniczne. Polska kuchnia jest dla niego najlepszym sposobem dotarcia do każdego obcokrajowca i skrzętnie to wykorzystuje. Przemycając przy okazji trochę starego dobrego Maanmu, Renaty Przemysk, Magdy Umer i wielu innych artystów.

Zakończony w Paryżu, w którym bywa co najmniej raz w roku. Ale jeśli tylko znajduje czas, odwiedza też i inne zakątki Europy, do których niekoniecznie zabierają oficjalne przewodniki. Marzenie? Odwiedzić Indie.

POLSKA

FINANSOWANIE DZIAŁAŃ POLONII W 2014 r.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało, iż w przyszłym roku budżetowym ma do rozdysponowania 11,3 mln zł, które rozdzieli między dwa kanały telewizyjne, skierowane do Polaków mieszkających poza ojczyzną. TVP Polonia, po zaprezentowaniu ramówki, otrzymać ma 6,5 mln zł. To aż o 1,5 mln mniej niż w roku ubiegłym, jednakże w 2014 r. ministerstwo poszerzyło katalog programów, które mogą zostać wyprodukowane przez tę telewizję. Kolejne 4,8 mln zł trafić ma do nowego kanału, noszącego póki co roboczy tytuł TVP Polska, którego celem jest uzupełnienie przekazu swojej poprzedniczki o nowe treści.

Ponadto Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą w Senacie RP poparła projekt budżetu w zakresie współpracy z Polonią. Tenże plan zakłada współpracę poszczególnych ministerstw dla wykonania założonych celów wobec rodaków zza granicy.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych przeznaczyło 94 mln zł na chociażby realizację projektów związanych z polskim szkolnictwem za granicą, organizację kolonii dla dzieci, czy wspomniane już kanały TVP. Jednakże, porównując te sumy z rokiem 2013 r., teraz MSZ wydzieliło o 3,5 mln zł mniej, co wiąże się ze zmniejszeniem ogólnego budżetu tejże instytucji.

fot. commons.wikimedia.org

Ministerstwo Edukacji Narodowej założyło, iż z niepełną 38 mln zł zostaną sfinansowane takie przedsięwzięcia jak: kształcenie dzieci czasowo przebywających poza Polską, wspomaganie nauczania w języku ojczystym, zakup podręczników.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zobowiązało się przeznaczyć ponad 27 mln zł na finansowanie studiów Polonusów w ojczyźnie, naukę języka polskiego w ramach kursów dla cudzoziemców lub naukę (jako języka obcego) na zagranicznych uczelniach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z 14 mln zł utworzy rezerwę, której celem będzie pomoc repatriantom.

Najmniej, bo ponad 670 tys. zł, przeznaczyło Ministerstwo Sportu i Turystyki, które zobowiązało się chociażby do organizowania letnich i zimowych Igrzysk Polonijnych.

oprac.: M.H., na podst.: senat.gov.pl, msz.gov.pl.

FRANCJA I BELGIA

Festiwal SHORT WAVES 2014 ponownie w Paryżu i w Brukseli!

Jeden z najważniejszych przeglądów polskich filmów krótkometrażowych, organizowanych od 6 lat, zawita w Paryżu i w Brukseli po raz drugi. W tym roku odwiedzi ponad 50 miast w Polsce, Europie i na świecie, w tym po raz pierwszy dotrze do tak odległych krajów jak Meksyk i Indonezja!

Festiwal Short Waves to najlepsze polskie i światowe krótkie filmy. Za granicą promuje polskich twórców. W Poznaniu, podczas stacjonarnej części festiwalu, pokazuje to, co najlepsze w światowym krótkim metrażu. Otwarta formuła festiwalu pozwala zaprezentować bogactwo krótkich form: fabuły, dokumentów, animacji, wideoklipów i obrazów eksperymentalnych. Ostra selekcja gwarantuje wysoki poziom projekcji.

SHORT WAVES Grand Prix 2014 to 7 najlepszych polskich filmów krótkometrażowych, wybranych spośród niemal

280 zgłoszonych tytułów. Animacje: *Ziegenort* Tomasa Popakula i *Nieprawdopodobnie elastyczny człowiek* Karoliny Specht, fabuły: *Hosanna* Katarzyny Gondek i *Matka* Łukasza Ostalskiego, dokument *Nasza kłótwa* Tomasa Słowińskiego, film eksperymentalny *Rezonans* Mateusza Sadowskiego oraz teledysk *Unconscious* Martyny Iwańskiej. Każdy z nich spełnia najważniejsze kryterium selekcjonerów: jakość artystyczną. Każdy z nich to także historia opowiedziana w inny sposób, przy użyciu różnych środków wyrazu. To świeży, zaskakujący obraz polskiego krótkiego kina.

O przyznaniu nagrody głównej Grand Prix decyduje publiczność. Międzynarodowe jury wyłoni również laureatów nagród Short Waves Pro.

Short Waves Festival to również szansa zobaczenia największych postaci polskiego kina w nowych, nieoczekiwanych rolach. Aktorskich wyzwani i ucieczki od komercji szukają w krótkich metrażach m.in. Danuta Stenka, Kinga Preis, Andrzej Chyra i Arkadiusz Jakubik.

W Paryżu i Brukseli odbędą się edycje specjalne festiwalu ze względu na wzbogacony program. Projekcje 7 filmów konkursowych Grand Prix 2014 będzie bowiem towarzyszyć pokaz filmu *O rządach miłości*, zeszłorocznego laureata Grand Prix 2013, w obecności reżyserki, Adeli Kaczmarek.

Dodatkowo, paryska edycja zostanie zwieńczona koncertem poznańskiego duetu REBEKA. Ich pierwsza płyta – *Hellada* – znalazła się w czołówce rankingu najlepszych polskich płyt roku 2013.

„Vector Polonii” jest patronem medialnym festiwalu. Więcej informacji na portalu www.vectorpolonii.com

oprac.: Redakcja VP, na podst. materiałów prasowych

W SKRÓCIE

POLSKA

12 marca 2014 r. minęła 15 rocznica dołączenia Polski do grona państw NATO. Dzięki przystąpieniu do Traktatu, nasz kraj miał otrzymać przede wszystkim gwarancje bezpieczeństwa i lepszą pozycję na arenie międzynarodowej. Był to jeden z głównych celów polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w latach 90., który udało się osiągnąć 12 marca 1999 r. Od 2000 r. Sojusz Północnoatlantycki zaczął inwestycje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W latach 1999-2013, środki z budżetu Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP) zainwestowane w naszym kraju wyniosły około 1,4 mld zł.

ŚWIAT

W Libanie istnieje makabryczna tradycja strzelania do bocianów. Jest to traktowane jako rozrywka, co powoduje, że z roku na rok ptaków ubywa. Siedlecka Grupa Ekologiczna wraz z Ambasadą Polską w Libanie i MSZ chcą je uchronić poprzez akcję, dzięki której do szkół trafi przettumaczona ulotka z hasłem *Pozwólcie bocianom wracać do Polski*, wyjaśniająca dlaczego te ptaki są tak szczególne dla Polaków.

GOSPODARKA

Ministerstwo Finansów ogłosiło, iż średni dochód podatku na jednego mieszkańca dla wszystkich gmin w Polsce to 1359 zł. Okazuje się, że w gminie Łukowicy to jedynie 343,59 zł. Wśród 10 najbiedniejszych gmin w kraju, 5 jest z Małopolski. Najbogatszą gminą jest Kleszczów w województwie łódzkim, gdzie dochody podatkowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca to ponad 33,5 tys. zł, czyli prawie sto razy więcej niż w Łukowicy.

KULTURA

Film *Ida* Pawła Pawlikowskiego, który wygrał w ubiegłym roku festiwal w Gdyni, zdobył Grand Prix Warszawskiego Festiwalu Filmowego, Złotą Żabę na Camerimage, główną nagrodę Londyńskiego Festiwalu Filmowego oraz Nagrodą Specjalną Amerykańskiego Stowarzyszenia Operatorów Filmowych, tym razem otrzymał 4 Orły podczas dorocznych nagród Polskiej Akademii Filmowej 2014 w kategoriach: dla filmu, reżysera i odtwórczyni pierwszoplanowej roli kobiecej – Agaty Kuleszy, oraz za najlepszy montaż. Do tegorocznych Orłów kandydowało 46 polskich filmów fabularnych.

SPORT

Łukasz Fabiański rozpoczął ten sezon jako rezerwowowy. Występował jedynie w meczach Pucharu Ligi oraz Pucharu Anglii. 19 lutego w meczu Ligi Mistrzów z Bayernem Monachium pojawił się na boisku na skutek czerwonej kartki dla Wojciecha Szczęsnego. Według najnowszych doniesień szwajcarski klub FC Basel jest zainteresowany piłkarzem, który 10 lutego ogłosił, że po sezonie pożegna się z Arsenalem. Od podjęcia decyzji ofert na jego zatrudnienie nie brakuje.

CIEKAWOSTKA

Według francuskich naukowców z Instytutu Pierre-Simon Laplace w Paryżu, w Europie może nastąpić globalne ocieplenie znacznie szybciej niż sądzono, co oznacza, że klimat w Polsce będzie mógł się zbliżyć do śródziemnomorskiego. Lata staną się suche i gorące, a zimy mokre i łagodne. Temperatury jednak pozostaną niższe od tych w Grecji czy w Hiszpanii.

PRAWO LOTNICZE

Czym jest mediacja długów?

W celu uniknięcia kłopotliwych „spotkań” z komornikiem bądź wciągnięcia na listę dłużników niewypłacalnych, prawo belgijskie od 1998 r. przewiduje skuteczną alternatywę w postaci tzw. sądowej mediacji długów (fr. *procédure de règlement collectif de dettes*).

Procedura mediacji długów rozpoczyna się poprzez wniesienie do sądu pracy stosownego wniosku, którego treścią jest chęć wszczęcia takiego postępowania. Sąd ma wówczas 8 dni na podjęcie decyzji, bądź o zaakceptowaniu naszego wniosku, bądź o jego odrzuceniu. Wraz z akceptacją wniosku następuje jednocześnie wyznaczenie mediatora, który będzie w tej sytuacji stróżem naszej sprawy. Mediatorem może być prawnik (najczęściej jest nim adwokat), instytucja zajmująca się mediacją długów, notariusz lub komornik. Jeżeli mediator akceptuje prowadzenie tej procedury, wówczas rozpoczyna się proces zbierania oraz weryfikacji informacji, przedstawionych przez wierzycieli dłużnika. Czas przeprowadzenia tych czynności został określony przez ustawodawcę na okres do 3 miesięcy, aczkolwiek istnieje możliwość jego przedłużenia, o ile zaistnieje taka konieczność. Wydłużenie okresu zbierania informacji zazwyczaj następuje w sytuacji, gdy przedstawione przez wierzycieli deklaracje długów są nieprecyzyjne lub nastąpiło ich przedawnienie. Po upływie dodatkowego terminu dla wierzycieli na ewentu-

alną poprawę lub weryfikację przedstawionych informacji, mediator przystępuje do sporządzenia planu polubownej spłaty długów. Plan mediacji zawiera najbardziej korzystne (zarówno dla dłużnika jak i dla wierzycieli) rozwiązania, według których będzie odbywała się spłata długów. Wskazany projekt zasad spłacania długów przygotowany przez mediatora musi następnie zostać przedstawiony zarówno wierzycielom, jak i samemu dłużnikowi, których prawem jest zaakceptowanie planu mediacji lub niewyrażenie na ten plan zgody. Jeżeli wierzyciele bądź sam dłużnik nie zaakceptują planu, wówczas mediator sporządza protokół (fr. *PV de carence*), w którym informuje Sąd, iż mediacja jest niemożliwa do przeprowadzenia z powodu np. zupełnej niewypłacalności dłużnika lub napotyka inne trudności. Sąd w takiej sytuacji wyznacza rozprawę, na której postanawia bądź odwołać mediację, bądź wezwać mediatora do zaproponowania innego planu, albo też sam przedstawia plan sądowy, którego strony nie mogą odrzucić. Sąd, biorąc pod uwagę środki finansowe dłużnika, może też postanowić o całkowitym umorzeniu dłu-

ADWOKAT RADZI

gów. Jeżeli natomiast plan mediacji został przez wszystkich zaakceptowany, mediator wysyła go do Sądu, który w większości przypadków również go zatwierdza. Jest to moment, od którego dług zostaje formalnie rozłożony na raty, zgodnie z planem.

Główna procedura sądowej mediacji długów rozpoczyna się poprzez założenie specjalnego konta mediacji, na które wpływają środki pieniężne dłużnika i to bez znaczenia skąd one pochodzą. Oznacza to, iż na konto mediacji przelewane są wszystkie dochody dłużnika - zarobki, renty, emerytury, pieniądze uzyskane w ramach darowizn, spadków itp. Mediator ustala miesięczny budżet dłużnika i przelewa na jego konto środki finansowe umożliwiające godną egzystencję. Środki te nie mogą być mniejsze niż kwota minimalnego świadczenia socjalnego (RIS). Obecnie, dla osoby samotnej wynosi ona 817,36 euro; dla osoby współmieszkającej z osobą, która osiąga miesięczny dochód, jest to 544,91 euro; z kolei osobie, która ma na utrzymaniu rodzinę (minimum 1 małoletnie dziecko na utrzymaniu), kwota ta wynosi 1089,82 euro. Wszystkie dochody osiągane przez dłużnika, inne niż te, które umożliwiają mu godną egzystencję, są przeznaczane na spłatę wierzycieli oraz na koszty mediacji.

Procedura sądowej mediacji długów jest obecnie coraz częściej stosowana, ponieważ daje ona możliwość częściowego umorzenia długów przez sąd, pozwala na życie w godności oraz w korzystny sposób pozwala na racjonalne rozłożenie długu na raty. Spłacanie długów z zastosowaniem tej procedury nie przekracza 7 lat, a w przypadku niskiego zadłużenia, może zakończyć się już po kilku miesiącach.

Jolanta Boulboule-Kaczorowska
Adwokat w Brukseli i Liège

e-mail: JBK.avocat@belga.com.net
www.jbkadwokat.be

OGŁOSZENIE

Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: redakcja@vectorpolonii.com

B.M. Kwieśnik

Jak dwie krople wody

Dzisiaj niekoniecznie będziemy mówić stricte o modzie. Wyruszamy na małą wycieczkę po Azji, a dokładnie do Korei Południowej. Ja wybrałam się tam wirtualnie i doznałam lekkiego szoku.

Odwiedziłam ostatnio jedną z moich chińskich koleżanek. Podczas picia herbaty, jak to zazwyczaj bywa, rozmawiamy z Elaine na różne tematy, dzieląc się wiedzą dotyczącą naszych kultur. Tym razem znajoma chciała koniecznie pokazać mi chińską edycję *Miliarda w rozumie*, ale program okazał się odpowiednikiem czegoś w stylu *Mam talent*. Faworytem Elaine był mężczyzna umiejący rozpoznać dwie takie same twarze spośród prawie dwustu. Doceniam dar owego „bohatera”, lecz zbyt nie rozumiejąc, dlaczego tak ekscytują się tym Chińczycy, nie podzielałam entuzjazmu zgromadzonych wokół mnie domowników. Dla mnie – Europejki – to zadanie wydawało się niemożliwe do wykonania ze względu na różnice rasowe – dla przeciętnego Chińczyka nie powinno ono stanowić większego problemu. Elaine widząc, że chyba nie do końca wiem, o co chodzi, szybko dodała:

– Masha, to są przecież Miss Piękności Korei Południowej!

Musiłam zrobić chyba jeszcze głuszą minę od poprzedniej, bo tym razem wyjaśniła mi, zatrzymując program w momencie, gdy kamerzysta zrobił zbliżenie twarzy kobiet:

– One są identyczne.

– Tak, ale dla mnie – odpowiedziałam. – Wy musicie dostrzegać różnice.

– Nie, nie nie! Koreanki nawet dla nas są identyczne – powtórzyła z naciskiem Elaine.

W tym momencie przyjrzałam się im dokładnie. Z ekranu uśmiechały się do mnie rzędy bliźniaczek, żeby nie powiedzieć klonów.

Korea Południowa zajmuje pierwsze miejsce na świecie pod względem przeprowadzanych tam operacji plastycznych. Chińczycy (i reszta Azjatów) nie latają tam na waka-

cje, ale pod skalpel. Koleżanki Elaine z Seulu, gdy urodzi im się dziewczynka, zaczynają odkładać pieniądze, by na szesnaste urodziny sprezentować córce wizytę u chirurga. Co się dzieje, gdy urodzi dziecka nie wymaga takiej interwencji? To, co w pozostałych przypadkach, bo „zawsze jest coś do skorygowania”. Nie ma wyjątków, zresztą każda kobieta chce być „piękniejsza”. Ta, której nie stać na operację, czuje się gorsza. Rok temu przy wyborze Miss Piękności zrobiło się o tym głośno, gdy porównano zdjęcia 20 kandydatek. Usta, oczy, nosy, rysy policzków i podbródka nakładaly się na siebie, tworząc jedną twarz!

Piękno jest pojęciem bardzo abstrakcyjnym. Podróżując, już wiele razy przekonałam się, że to, co atrakcyjne i pożądane w jednej kulturze, w drugiej może nie stanowić żadnej wartości. Nie umiem jednak zrozumieć absurdu koreańskiego. W którym momencie cały naród dał się tak zwarfiać?

Marta Płonka

(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)

NA ZDROWIE!

fot. z archiwum autorki tekstu

Wsparcie w chorobie

Niemal każda rodzina – wcześniej czy później – zetknie się z problemem przewlekłej choroby. Nasze środowisko i pożywienie są coraz bardziej zanieczyszczone, co zwiększa ryzyko rozwoju różnorodnych schorzeń. Do tego dochodzi wszechobecny stres i szalone tempo życia. Nie mamy czasu, by przygotowywać zdrowe posiłki, uprawiać sport i wysypiać się. Zarówno energii, jak i odpężenia szukamy w używkach. Nie bez znaczenia jest również fakt, że żyjemy dłużej niż poprzednie pokolenia, częściej zatem dożytkają nas choroby zwyrodnieniowe i degeneracyjne.

Jak widać, istnieje wiele czynników mogących prowadzić do rozwoju przewlekłych schorzeń. Z pewnością lekarze mogliby dotrzeć do tej listy jeszcze kilka kolejnych. Tak czy inaczej, nawet bez danych epidemiologicznych, a jedynie bazując na własnym doświadczeniu, możemy stwierdzić, że każdy z nas ma w swoim bliskim otoczeniu osoby cierpiące na przewlekłe choroby, takie jak: cukrzyca, rak czy stwardnienie rozsiane. Wiadomość o wykryciu problemu zdrowotnego zawsze jest szokiem tak dla osoby chorej, jak i jej otoczenia. Bliscy oferują pomoc, lecz co tak naprawdę mogą zrobić? Pierwszym refleksem powinno być poznanie choroby. Bazując na rzetelnych źródłach (a nie na internetowym straszeniu), dowiedzmy się jak najwięcej o przyczynach, przebiegu i możliwych konsekwencjach choroby. Nie tylko pomoże nam to w rozumieniu sytuacji, lecz także oswoi wroga. W końcu najbardziej przeraża nas to, co nieznane. Znając objawy, możliwości leczenia oraz efekty uboczne terapii, możemy dobrać najlepszą formę opieki. Chorzy często potrzebują rozmowy i wsparcia emocjonalnego, by zaakceptować los i podjąć walkę. Na poziomie bardziej elementarnym, lecz nie mniej ważnym, nasza pomoc może wyrazić się przez przygotowanie posiłku czy zajęcie się dzieckiem.

Kiedy choroba dotyka jednostkę, tak naprawdę dotyka całą rodzinę. Jej życie ulega zmianie zarówno w wymiarze emocjonalnym, jak i czysto organizacyjnym. Dlatego tak ważne jest trzymanie się razem w tych trudnych chwilach. Wzajemne wsparcie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy zapanuje pełna szczerłość i zaufanie. Często chcemy chronić naszych bliskich, ukrywając przed nimi prawdę. Jednak taka postawa może obrócić się przeciwko nam. Sekrety komplikują sytuację i zabierają wewnętrzną energię, która powinna służyć walce z chorobą. Dotyczy to także dzieci. One naprawdę rozumieją o wiele więcej, niż nam się wydaje. Słyszą, widzą i czują, gdy coś niedobrego dzieje się w domu. Jeśli nie wytłumaczymy im problemu (oczywiście w sposób dostosowany do ich wieku i możliwości rozumowania), ryzykujemy, że same skonstruują sobie „wyjaśnienie”. A że dzieci mają trudności z przyjęciem perspektywy innych osób, winę za sytuację w domu mogą przypisać sobie samym! Oczywiście rozmowa z dzieckiem może być bardzo trudna. Jeśli mamy z tym problem, warto zwrócić się o pomoc do psychologa lub poszukać profesjonalnych materiałów, np. książeczek przedstawiających daną chorobę. Rozpoczynając rozmowę o problemie, pomagają one nie tylko dzieciom, lecz także ich rodzicom.

Katarzyna Nowak-Choux

Będąc projektantem, muszę robić to, co kocham, co mi w duszy gra – tylko to jestem w stanie pokazywać.

O modzie, aniołach i wrażliwości, opowiada Maciej Zień

Gościem ostatniego spośród cyklicznych spotkań Polish City Club Paris był znany i ceniony projektant mody – Maciej Zień. W budynku Instytutu Polskiego w Paryżu zbrali się członkowie PCCP, którzy – dzięki Marcinowi Kokowskiemu – mogli obejrzeć kilka spośród kolekcji projektanta, oraz wysłuchać interesującej rozmowy. Nam także udało się zadać kilka pytań uznanemu kreatorowi mody i wnetrzu.

Julita Lech: Czy widzi Pan jakieś różnice w odbiorze Pana kolekcji w Polsce i we Francji?

Maciej Zień: Zdecydowanie inna jest wrażliwość na modę we Francji. Czasami czuję się w Polsce jak „Siłaczka”, bo pokazuję modę, która być może nie jest łatwa. Do niej trzeba bardziej wysublimowanego gustu... Nie mogę ro-

bić czegoś, czego nie kocham, więc będąc projektantem, muszę robić to, co kocham, co mi w duszy gra – tylko to jestem w stanie pokazywać.

Wybuchła ostatnio słynna afera związana z pokazem w warszawskim kościele...

Wybuchła również afera, że jestem gejem, więc zrobić aferę w Polsce wcale nie jest trudno.

Pewnie też odnosi Pan wrażenie, że inaczej odebranoby to tutaj.

Z pewnością bytoby odebrane inaczej, ale cieszę się, że jest w Polsce grupa osób, która już jest na tyle otwarta, że nie było to dla nich problemem. Nawet sam Kościół nie wycofał się z tego do końca, ale cóż...

Tak, tym bardziej, że w tej kolekcji nie było niczego bulwersującego.

Bardzo fajny komentarz do mojej kolekcji zrobiła moja koleżanka Grażyna Szapolowska, która powiedziała, że w kościele wyładowały nowoczesne anioły. Dlatego też zostałem zatrudniony do filmu z jej udziałem. Jest to film Kasi, jej córki, „Piłate: nie odchodź” o aniołach. Tak trochę abstrakcyjnie, ale o aniołach, bo to ją zainspirowało.

Wrażliwi ludzie wiedzą jak odbierać modę, nawet na najwyższym poziomie. Dla takich ludzi choć projektować, dla ludzi, którzy są otwarci, mają otwartą głowę. Inni muszą się przyzwyczaić. Dla niektórych to jest szok, dla nas jest to coś normalnego.

Czy łatwiej się Panu urządza pokazy za granicą niż w Polsce?

Nie. Dlatego, że w Polsce mam bardzo duże grono sponsorów, więc o wiele łatwiej jest wyprodukować coś bardzo pięknego. Problemem może są modelki, które są cały czas poza granicami Polski, bo są piękne. Jeżeli pojawi się jakaś piękna dziewczyna, zaraz znika z pola widzenia.

Wyemigrować z Polski mi się nie spieszy. Zawsze tam będzie część mnie. To państwo mnie stworzyło. Tam się urodziłem, dorastałem i tam jest też moje serce. Natomiast bardzo kocham Paryż, Berlin, Los Angeles – to chyba te trzy miasta, które bardzo lubię. Nowego Jorku nie znam, ale myślę, że też bym polubił.

Czy są jacyś projektanci albo osoby związane z modą, które w Polsce nie są znane, a na które należałoby zwrócić uwagę.

Jest to trudne pytanie do projektanta, dlatego że ja się nie interesuję projektantami, po prostu. Oglądanie ich kolekcji może mocno wpływać na mnie. Jestem zawsze z dala od tego, żeby nie popełniać kopii.

A jeśli chodzi o sprzedaż, czy łatwiej sprzedać coś polskiemu klientowi czy zagranicznemu?

Do tej pory mam małe doświadczenie z rynkiem zagranicznym. Pracuję nad tym. Idzie mi na tyle dobrze biznes w Polsce, że nie potrzebuję... Oczywiście, bardzo choć, ale to nie jest dla mnie „nécessaire”, żeby wyjeżdżać i tam sprzedawać. Myślę, że nadejdzie taki czas, kiedy moja moda będzie się na tyle mocno broniła, że same sklepy się zgłoszą, a nie ja do nich.

Osiągnął Pan bardzo duży sukces. Czy jest na to recepta, czy po prostu, należy robić to, w co się wierzy?
Czyta Pani w moich myślach.

Gdzie według Pana znajduje się światowe centrum mody?

Tam, gdzie ja.

Dziękuję.

Z Maciejem Zieniem rozmawiała: Julita Lech

Mikołaj Warszzyński – pianista uniwersalny

Mikołaj Warszzyński urodził się w Gdańsku i jako czteroletni chłopiec wyemigrował z rodzicami do Kanady. To właśnie tam pod kierunkiem Marka Jabłońskiego ukończył z wyróżnieniem studia pianistyczne na Uniwersytecie Alberyńskim, a następnie kontynuował muzyczną edukację w Konserwatorium w Rotterdamie, w klasie fortepianu profesora Aquilesea Delle Vigne'a. Odbił też studia magisterskie i doktoranckie na Université de Montréal, w klasie Marca Duranda oraz Paula Stewarta. Pracował z wieloma uznanymi profesorami, takimi jak Janusz Olejniczak, Ewa Poblodka, Janusz Skowron, Gilbert Kalish, Anton Nel, Bernard Ringeissen, Sergio Perticarioli, Arthur Silverman i Jamie Parker. Był już laureatem wielu nagród, m.in. prestiżowego stypendium Neuimejer oraz nagrody w postaci fortepianu Sautera od Narodowej Fundacji Instrumentów w Amsterdamie. Ponadto otrzymał złoty medal na Festiwalu Muzycznym w Royaume (Festival de Musique du Royaume au Québec) oraz stypendium od Fundacji Towarzystwa Kultury w Québec - Fonds de Recherche de la Société et la Culture - na studia doktoranckie, których przedmiotem była twórczość Karola Szymanowskiego. Warto również zaznaczyć, że wielokrotnie otrzymywał stypendium od Fundacji Johanna Straussa, co umożliwiło mu pogłębienie pianistycznych umiejętności na letnich kursach Międzynarodowej Akademii Muzycznej Mozarteum w Salzburgu, w Austrii.

Mikołaj Warszzyński brał udział w wielu międzynarodowych festiwalach muzycznych w Ameryce Północnej i Europie, takich jak: Letnia Akademia Muzyczna w Krakowie, IBLA Grand Prize na Sycylii, Festiwal Muzyczny w Aspen (U.S.A) oraz w Międzynarodowym Centrum Sztuki w Banff, w Kanadzie. Koncertował w Korei, Holandii (jako solista oraz kameralista, propagując muzykę współczesnych kompozytorów holenderskich), Stanach Zjednoczonych, Austrii, we Włoszech, Kanadzie (na przykład w cyklu „Pro Musica” w prestiżowym Place des Arts w Montrealu) i na Sycylii. Występował przed publicznością w takich eksponowanych miejscach jak Katedra Laurenskerk, Leopold Mozart Saal, Sala Falcone Borsellino, Rolston Recital Hall w Banff, Winspear Centre for the Arts w Edmtonie, Chapelle Historique du Bon Pasteur w Montrealu. Z okazji obchodów dwusetnej rocznicy urodzin Chopina, Mikołaj Warszzyński wykonywał recitale podczas tournée po Kanadzie, w trakcie którego grał między innymi kameralną wersję koncertu f-moll. Prezentuje się też regularnie w duecie ze swoją małżonką – czeską pianistką Zuzanną Šimurdovą, z którą na przykład kreował w Montrealu (w ramach „Série Hommage Société de Musique Contemporaine du Québec”) utwór „Désintégration” znanego kanadyjskiego kompozytora Claude'a Viviera. Można już też zaanonsować, iż w najbliższym czasie Duet Warszzyński - Šimurdova planuje recitale w Kanadzie oraz zadebiutuje serią koncertów w Chinach, i że w lecie 2014 roku wystąpi na letnich europejskich festiwalach: „Janacokove Hukvaldy” i „Académie Internationale de Musique de Flaine”. Należy wreszcie zaznaczyć, że jako pianista grupy instrumentalnej „The Warszzyński Trio”, propagującej głównie

zdj. z archiwum M. Warszzyńskiego

muzykę kompozytorów kanadyjskich, Mikołaj Warszzyński brał udział w koncertach kameralnych pod patronatem Tonus Vivus Society for New Music, uwieńczonych wydaniem płyty kompaktowej zatytułowanej „Devil's Dance”.

Jeśli zaś chodzi o Polskę, występował już w Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach (2012), a w minionym roku w Łazienkach Królewskich pod pomnikiem Chopina w Warszawie, w dworku Iwaszkiewicza w Stawiskach oraz w Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Do Polski powróci z koncertami w przyszłym roku.

Równoległe z karierą pianistyczną, Warszzyński prowadzi ożywioną działalność dydaktyczną. Obecnie jest profesorem klasy fortepianu w Korei Południowej (gdzie obecnie mieszka) na Uniwersytecie Katolickim w Daegu

oraz profesorem gościnnym w Konserwatorium Muzycznym w Seulu. W Kanadzie uczył na Université de Montréal oraz w Cégep de Drummondville w Québec, a tego lata weźmie pod opiekę młodych adeptów sztuki pianistycznej na kursach mistrzowskich Międzynarodowej Akademii Muzycznej we Francji. Na zakończenie trzeba jeszcze odnotować, że Warszzyński prowadził w Polsce, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych (dla College of Music Society) wykłady na temat swojej pracy dotyczącej Szymanowskiego. W Kanadzie i USA udzielił także wielu wywiadów dla radia i telewizji. Jego najnowsza płyta z utworami Haydna, Liszta, Szymanowskiego i Chopina będzie wkrótce wydana pod szyldem firmy „Mazurka Musica Arte”.

Leszek Bernat

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY!

Zrobiło się ciepło i kwitną kwiaty! Astronomiczna (kalendarzowa) wiosna rozpoczyna się 20 marca.

Tego dnia noc i dzień są równej długości, a z każdą dobą dni stają się coraz dłuższe.

Starym słowiańskim zwyczajem, obchodzonym do dziś w Polsce właśnie pierwszego dnia wiosny, jest topienie Marzanny. Jest to słowiańska kukła, którą ubiera się na biało, przyozdabia wstążkami, koralami i kwiatami. To zazwyczaj dzieci niosą nad rzekę Marzannę, którą następnie podpala się i wrzuca do wody, co ma symbolizować koniec zimy. W drodze powrotnej niesiony jest gaik - symbol życia i wiosny.

MARZANNA

Idziemy przez wioskę wesółym pochodem
Niesiemy Marzannę na szumiącą wodę
Radują się drzewa, weselą się domy
Niesiemy Marzannę chochoła ze słomy

autorka: Wanda Chotomska

11626221, Julia Lech; fot. z archiwum M. Wanczyńskiego

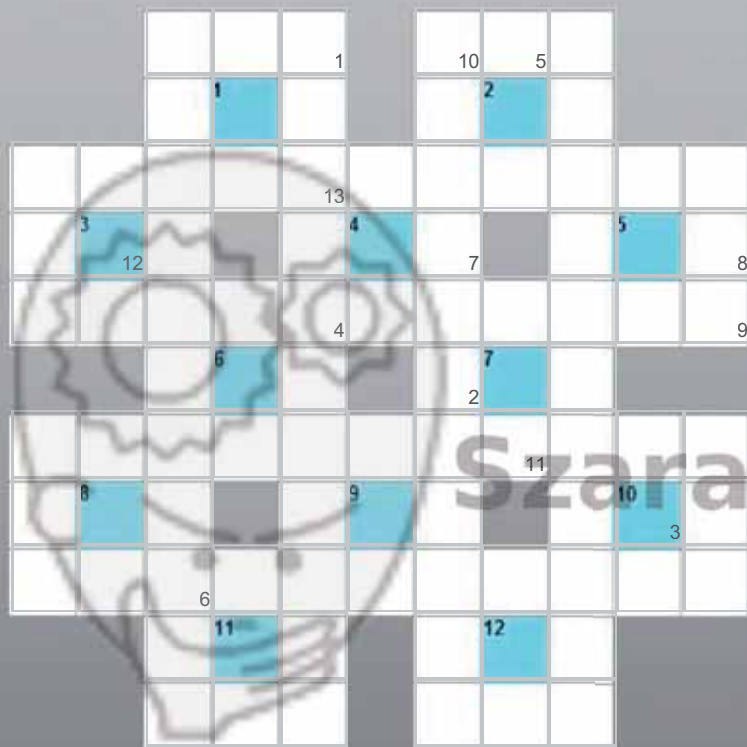
Zachęcamy Was do przesyłania prac. Rysunki, fotografie oraz wszelkiego rodzaju efekty Waszej twórczości chętnie zamieścimy w „Vectorku”.

POKOLORUJ

rysunki: Milena, lat 5

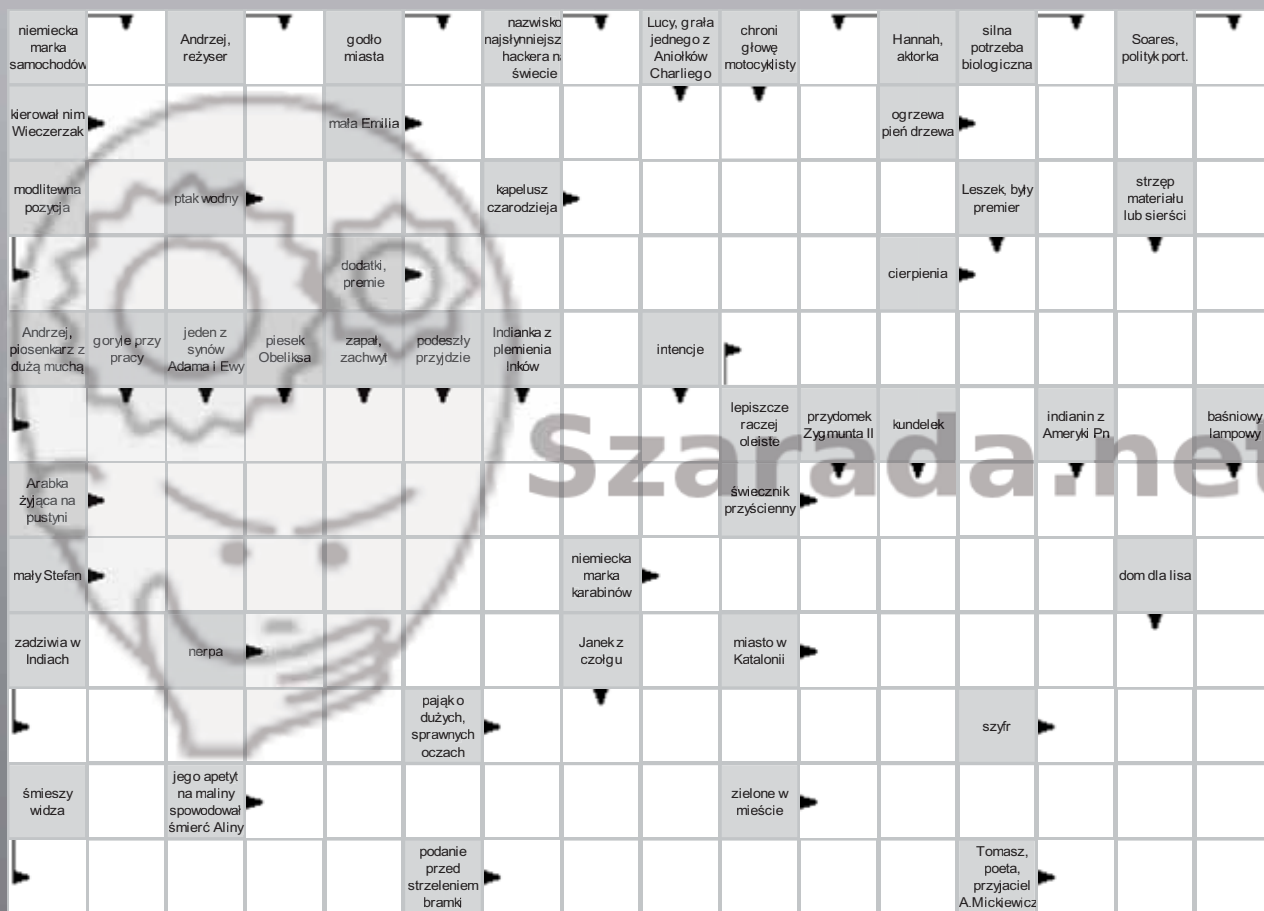

Odgadnięte wyrazy dziewięcioliterowe wpisujemy prawoskrętnie. Pierwsza litera w polu z liczbą, a miejsce wpisania drugiej do odgadnięcia. Po prawidłowym wypełnieniu diagramu pierwsze litery haseł czytane rzędami złożą się na tytuł obrazu, którego fragment przedstawiono obok, a pod diagramem ujawni się autor tegoż dzieła.

1. wyjazd służbowy; 2. tajne głosowanie w starożytnej Grecji; 3. retro spoiwo; 4. zaopatrzeniowiec w instytucji; 5. surogat; 6. tatarnik po awansie; 7. kruchy krążek do bulionu; 8. kotleciki z cielęciny; 9. miód-malina, specjal; 10. faza generatyw na w cyklu rozwojowym rośliny; 11. nawiewnik do montowania w suficie; 12. galaga senegalski

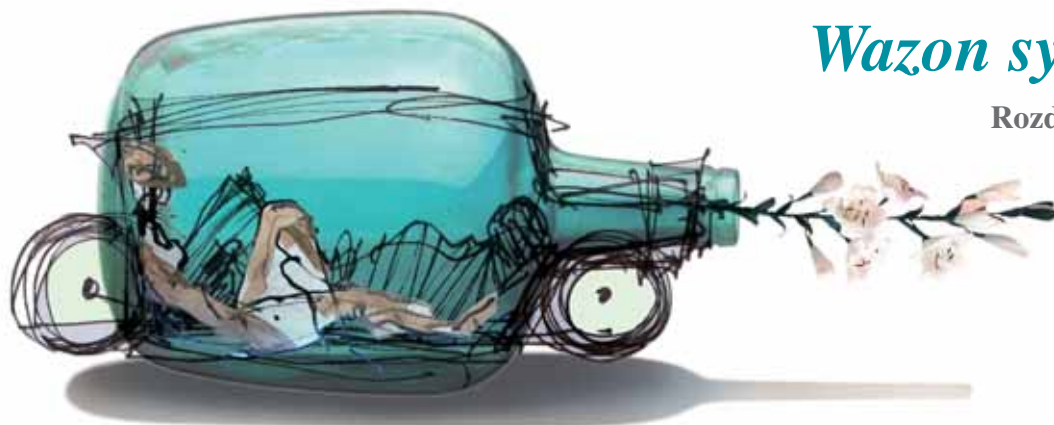
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Podpowiedzi: MARIO, MITNICK, IDEFIKS, MAUSER

Krzyżówka panoramiczna: Krzyżówka powstała ze słownika wspólnie redagowanego przez użytkowników serwisu.

CEZARY DOBIES

*Wazon sypialny I/5*Rozdział pierwszy – *Lilie*

Rysuje A. Majka

Postanowił zatem przekonać się na własne oczy i wykorzystał do tego dresing, który przylegał do ich sypialni i był umieszczony w centrum przestrzennego mieszkania, przez co zewsząd dochodziły do niego głosy. Dresing był doskonały do tego, aby się w nim skryć, gdyż posiadał wiele półek, zakamarków, drzwiczek i wiszących, długich ubrań. Poza tym, nawet gdyby małżonka postanowiła wejść po jakieś ubranie i rozejrzeć się uważnie, to miał burmistrz wymówkę siedzenia w tym szafopokoju, ponieważ w środku był wmurowany sejf, do którego tylko on znał kody.

Burmistrz dowiedział się, że żona spotyka się z pisarzem w ich mieszkaniu, we wtorki, tuż po godzinie jedenastej. W tym dniu jadał obiad z przedstawicielami rady miasta i zwykle z zaproszonym gościem. W owy wtorek burmistrz przybył do ratusza, po czym zawiadomił sekretarkę o nagłej zmianie planów i poprosił, aby dzwoniła i odwoływała dziśsze spotkania, łącznie z obiadem, gdyż ma pilny wyjazd.

Było nieco po dziesiątej, kiedy przybył do mieszkania, toteż miał dużo czasu na przemyślenie strategii i wyważenie plusów, jak i minusów, miejsca swojego ukrycia. Po krótkim czasie burmistrz poczuł przelewanie w jelitach, które przechodziło w skurczowy wir. Wiedział, że musi zamknąć się w ubikacji. Być może była to natychmiastowa reakcja na stres, bowiem nigdy nie znalazł się w takiej sytuacji, a może tego dnia wypił zbyt dużo kawy i ostatnia wyraźnie zadziałała. Tak czy siak, z ubikacji skorzystać musiał. Burmistrz, jak każdy człowiek, ma swoje potrzeby fizjologiczne, chociaż tego nie widać na zdjęciach i plakatach przedwyborczych.

Szedł korytarzem prosto, po czym skręcił w lewo i zamknął za sobą białe drzwi z małymi otworami na dole. Rozpiął spodnie. Opadły. Za nimi, w dół, ruszyła odzież osobista. Usiadł na sedesie i, macając ręką po spodniach, wydobył papierosa. Zapalił.

W domu burmistrza paliło się wszędzie, a to dlatego, że

burmistrz palił. Poza tym, żona również paliła, a dzieci były dorosłe.

- Dobrze, że mam papierosy, bez nich nie poszłoby tak łatwo – pomyślał. Nie myślał zbyt wiele, ale i miejsce nie sprzyjało kontemplacyjnej robótce. Trochę gwizdał, trochę nucił. W palcach trzymał papierosa. Dym unosił się w górę, jakby chciał uderzyć w sufit, po czym kołując powracał już nieco rzadszy i rozciągał się na boki.

Mężczyzna siedział i chwilami się pocił.

- Tak, połowę mam już z głowy – podejrzewał. Czuł po sobie, po jelitach, po w połowie wypalonym papierosie.

Druga połowa przyszła łatwiej, no i z pewnością szybciej. Jeszcze raz zaciągnął się dymem, pożegnalnie, i wrzucił papierosa do muszli.

- Pssy... – zasyczało.

Obrócił głowę w lewo, w kierunku zawieszzonego na ścianie pojemnika. Urwał sporą długość papieru i wytarł się na wpół stojąc, na wpół kucając. Plecy wyginały się do przodu. Spuścił wodę, podciągnął bieliznę, po czym spodnie, zapinając je w pasie, i sprawdził czystość swych palców.

- No, mogą być – rzucił jeszcze raz okiem i dla pewności umył ręce.

Tak. Pobyt w ubikacji przyniósł mu ulgę. I właściwie mógłby już pójść do ratusza, do pracy, gdyby nie stało przed nim wielkie pytanie. Znak zapytania był tak duży, że nie dawał spokoju, bynajmniej, sprawiał, że prezydent z każdą minutą stawał się coraz mniejszy i mniejszy, i był tak mały jak podły szpicel lub nastoletni podglądacz, który zatrzymuje wzrok przy oświetlonym oknie, kiedy rozbiera się dojrzała kobieta. Dobrze zadane pytanie jest ważniejsze od odpowiedzi, jest kluczem niemal do wszystkiego. Ale o tym burmistrz nie wiedział, dlatego tkwił w małym szafopokoju, pomiędzy garniturami i sukniemi, i czekał na przybycie kochanków.

cdn.

Kalendarium wydarzeń polonijnych

18 MARCA, godz. 19.00: W ramach cyklu projekcji pod tytułem Les cinéastes polonais face à l'histoire: de la pellicule au miroir, **Malgosha Gago zaprezentuje film dokumentalny Powrót do Casablanki** zrealizowany w 2009 roku wspólnie z Bolesławem Sulikiem. Film porusza kwestię znaczenia polskiego wywiadu podczas

Powrót do Casablanki, kadr z filmu

II wojny światowej. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

19 MARCA, godz. 20.00: Koncert z okazji wydania nowej płyty Shantelle Monique z udziałem polskich muzyków: Tomasza Kościńskiego, współpracującego z artystką, autora części utworów na płycie oraz Roberta Cichego, który zaaranżował wszystkie utwory na najnowszym krążku. Wstęp wolny. (Le Réservoir: 16, Rue de la Forge Royale, 75011 Paryż);

OD 21 DO 23 MARCA: Festiwal Kinopolska w Lille. W programie filmy gościa honorowego tegorocznego festiwalu – Romana Polańskiego oraz najnowsze produkcje polskiej kinematografii: *Yuma* Piotra Mularuka, *Jesteś Bogiem* Leszka Davida i *Papusza* Krzysztofa i Joanny Krauze; oraz dla najmłodszych *Bolek i Lolek* i poczęstunek po seansie (Gare Saint-Sauveur: 17, Boulevard Jean-Baptiste Lebas 59800 Lille);

21 i 22 MARCA: Festiwal Polskich Filmów Krótkometrażowych SHORT WAVES 2014 w Paryżu i w Brukseli. Festiwal SHORT WAVES zagości już po raz drugi w dwóch frankofońskich stolicach: Brukseli i Paryżu. W obu miastach odbędą się edycje specjalne festiwalu. Projekcjom 7 filmów konkursowych Grand Prix 2014 będzie bowiem towarzyszyć pokaz filmu *O rządach miłości* – zeszlatorczny laureat Grand Prix 2013, w obecności reżyserki Adeli Kaczmarek.

Dodatkowo, paryska edycja zostanie zwieńczona koncertem poznańskiego duetu REBEKA. Ich pierwsza płyta – Hellada znalazła się w czołówce rankingu najlepszych polskich płyt roku 2013.

PRZECZYTALIŚMY

Książkę Barbary Stettner-Stefańskiej *Paryż po polsku*

Nie jest to typowy przewodnik, a zbiór fascynujących historii, które kryją niezliczone zakamarki stolicy Francji. Dzięki autorce, odnajdujemy miejsca i historie związane z Rodakami, którym przyszło stąpać po paryskim bruku.

Wyspa Św. Ludwika z Hótelem Lambert i Biblioteką Polską, Kościół Polski, Montmartre, Cmentarz Père-Lachaise, Dzielnica Łacińska, Panteon z kryptą Marii Skłodowskiej-Curie i jej męża Piotra... to tylko namiastka.

Książka jest godna polecenia tym, którzy planują zwiedzić francuską stolicę, ale także wszystkim już tu mieszkającym, gotowym odkryć ją na nowo - „po polsku”.

Zapraszamy do zakupu książki w butik Galerie Roi Doré (6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż) lub na stronie internetowej: <http://www.roidore.com/eshop/>

„Vector Polonii” jest patronem medialnym festiwalu. Więcej informacji znajduje się na portalu www.vectorpolonii.com (**21 marca godz. 18.45:** Kino Actor's studio: Petite rue des Bouchers 16, 1000 Bruksela; **22 marca, godz. 18.00:** Les Trois Baudets: 64, Boulevard de Clichy, 75018 Paryż);

25 MARCA, godz. 15.30-17.00: Spotkanie z Beata Stasińską, współzałożycielką wydawnictwa W.A.B., które publikuje m.in. Jacka Dehnela, Janusza Rudnickiego czy Wojciecha Kuczoka. Uznawana jest za jedną z najbardziej wpływowych postaci w dziedzinie promowania literatury polskiej. (Centre Malesherbes-Sorbonne: 108, boulevard Malesherbes, 75017 Paryż);

OD 28 MARCA DO 1 KWIETNIA: Marta Górnicka powraca do Francji z jednym ze spektakli Requiem-machine. Libretto wykorzystuje wiersze Władysława Broniewskiego, fragmenty przemówień, listów, dziecięcych wycieczek, które chór zderza z dyskursem filozoficznym i hasłami reklamowymi. (Teatr Narodowy w Strasburgu: 1, avenue de la Marseillaise 67000 Strasburg);

31 MARCA, godz. 20.00: Znakomity polski pianista Krystian Zimerman wystąpi wraz z Royal Concertgebouw Orchestra pod batutą Mariss Jansons podczas koncertu w Paryżu. W programie: I Koncert fortepianowy Johannesa Brahmsa oraz IX Symfonia Antona Brucknera. (Salle Pleyel: 252, rue du Faubourg Saint-Honoré, 75008 Paryż);

DO 5 KWIETNIA: Wystawa Wyznani z raju 2014. Ekspozycja zbiega się z kolejnymi urodzinami Galerie Roi Doré – paryskiej galerii sztuki współczesnej. Już od 4 lat organizowane są tutaj ekspozycje artystów polskiego pochodzenia, promocje książek i inne wydarzenia kulturalne. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż);

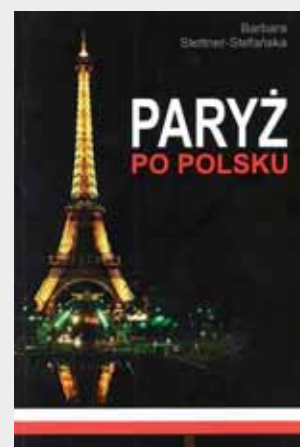

DO 11 KWIETNIA: Francuska trasa koncertowa Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Spektakle tego jednego z największych polskich zespołów folklorystycznych będzie można zobaczyć w 26 miastach we Francji. Szczegółowy program tournée znajduje się na stronie zespołu: www.zespolslask.pl

DO 11 MAJA: Wystawa zbiorowa The night of the Great Season. Angielski tytuł jednego z opowiadań Brunona Schulza *Noc wielkiego sezonu* (w: Sklepy cynamonowe) posłużył za tytuł ekspozycji porównującej praktyki surrealistyczne w Polsce pomiędzy artystami z XX wieku i młodą generacją artystów polskich. Prezentowane są prace Brunona Schulza, Tadeusza Kantora, Emry Rosensteina, Aliny Szapocznikow, Agnieszki Polskiej, Jakuba Juliana Ziółkowskiego, Tomasza Kowalskiego. (La Kunsthalle Mulhouse, Centre d'art contemporain: 16 rue de la Fonderie, 68093 Mulhouse).

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

06:10 Świat się kręci **07:00** Wilnoteka **07:15** Polonia w Komie **07:25-07:40** Powrót do Wiklinowej Zatok **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łezągi **14:50** Jak to działa **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:40** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **17:45** Chłopaki z Sosnowca **18:30** „Polskie drogi” **18:50** Barwy szczęścia **19:20** Ex Libris **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50** Na dobre i na złe **22:00** Polonia 24 **22:45** Kto nigdy nie żył reż.: Andrzej Seweryn **00:30** „Polskie drogi” **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15-01:30** Powrót do Wiklinowej Zatok **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Kto nigdy nie żył reż.: Andrzej Seweryn **06:35** Zakończenie dnia

PIĄTEK 21.03

06:35-08:20 Złotopolscy serial **08:55** Polonia 24 **09:40** Załoga Eko **10:00** Niespokojne umysły Michał Kleiber **10:25** Świat się kręci **11:20** Więzy krwi **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **12:40** Ojciec Mateusz serial **13:30** Maktowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe serial **15:05** Niedokończona historia **15:50** Polonia w Komie **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:55** M jak miłość **18:50** 21 Przegląd Piosenki Aktorskiej **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Czas honoru **21:35** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Polacy tu i tam **22:40** Uwaga Premier! Handlarz cudów **00:20** Słownik polsko@polski **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:35** Czas honoru **03:25** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:45** Polacy tu i tam **04:20** Uwaga Premier! Handlarz cudów **06:00** Zakończenie dnia

SOBOTA 22.03

06:00-07:45 Galeria **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łezągi **09:00** Łamigłówka **09:05** Awanturna o Basię **09:40** Ziarno **10:10** Tygrysy Europy **11:15** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **11:30** Saga rodów **11:50** Henryk Sławik film **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:40** Chłopaki z Sosnowca **15:35** Okrasa łamie przepisy **16:05** Alchemia zdrowia i urody **16:25** Dzika Polska **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:45** Kabaretowa Scena Dwójki Jak się zakochać widowisko **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** Blondynka **21:40** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Tygodnik pl **23:00** Tygrysy Europy **20:05** Dzika Polska **00:30** Niespokojne umysły Michał Kleiber **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:30** Pogoda **02:40** Blondynka **03:30** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:50** Tygodnik pl **04:45** Kulturalni PL **05:40** Saga rodów **06:05** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 23.03

ITVN: serial „Lekarze”, 22 marca, godz. 20.25

ITVN: serial „Efekt Domina” od 28 marca

06:10 Chłopaki z Sosnowca **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Znak Orła **08:00** Pytanie na śniadanie **10:50** Tygodnik pl **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **12:35** Wiadomości **12:50** Blondynka **13:45** Rodzinka pi **14:20** Kulturalni PL **15:20** Naszaarmia pl **15:50** Złotopolscy **16:20** Studio Wschód **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Maktowicz w podróży **18:25** Saga rodów **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **20:50** Głębocka woda **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Fascynujące Śląskie **00:20** Naszaarmia pl **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **01:15** Znak Orła **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Głębocka woda **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **05:40** Fascynujące Śląskie

PONIEDZIAEK 24.03

06:05 Świat się kręci **06:55** Słownik polsko@polski **07:25** Sześć milionów sekund **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Dzika Polska **14:30** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** 21 Przegląd Piosenki Aktorskiej **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Ojciec Mateusz **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Hala odlotów **23:35** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **00:10** Nie ma jak Polska **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Sześć milionów sekund **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Ojciec Mateusz **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią w tle

WTOREK 25.03

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Rozalka Olaboga **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Głębocka woda **13:50** Nie ma jak Polska **14:25** Sztuka życia **14:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** Kocham Kino **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Kabaretowa Scena Dwójki Jak się zakochać **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Siostry **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Kabaretowy Klub Dwójki Kariera czy rodzina? **23:45** Życie jak pomnik **00:15** Rodzinka pi **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **01:15** Rozalka Olaboga **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Siostry **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Kabaretowy Klub Dwójki Kariera czy rodzina? **05:40** Zapiski Łezągi **05:45** Wilnoteka

ŚRODA 26.03

06:05 Świat się kręci **07:00** Uliczka cieszyńskich kobiet **07:25** Plecak pełen przygód **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Siostry **14:45** Życie jak pomnik **15:10** Niespokojne umysły Michał Kleiber **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki Kariera czy rodzina? **18:55** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Głina **23:50** Zwykły święty człowiek film reż. Joanna Linczuk **00:50** Galeria **01:10** Łamigłówka Zimowe Igrzyska Polonijne **01:15** Plecak pełen przygód **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Zwykły święty człowiek film **05:50** Informacje kulturalne

CZWARTEK 27.03

07:20 Nad Niemnem **08:30** Nowy świat film reż.: Jaan Tootsen **10:15** Pryzmat film wyk.: Iwona Biernacka Jan Kulczycki Maria Maj Talarczyk Lucyna Mielczarek **12:00** Płatek z operą Rigolotto **14:15** Pryzmat wyk.: Iwona Biernacka Jan Kulczycki Maria Maj Talarczyk Lucyna Mielczarek **16:00** Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora Wiolona **16:35** Libera Przewodnik po sztuce **17:00** Nowy świat reż.: Jaan Tootsen **18:40** Czas zdrady spektakl teatralny reż.: Wojciech Marczewski wyk.: Jerzy Radziwiłowicz Mariusz Benoit Krzysztof Wakuliński Agnieszka Krukówna Rafał Mohr Leon Charewicz Janusz Gajos Jakub Penier Marek Studym Paweł Kleszcz **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Kino jest sztuką Angel film reż.: Francois Ozon **22:30** Tygodnik Kulturalny **23:20** Mad Men s.V **00:25** Made in Polska **01:30** Informacje kulturalne **01:55** Kino jest sztuką Angel reż.: Francois Ozon wyk.: Romola Garai Sam Neill Michael Fassbender Charlotte Rampling **04:00** Świeże wiśnie film reż.: Anna Baumgart **04:25** No Peace Without War film reż.: Lorenzo Castore Adam Cohen **04:55** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Nad Niemnem **08:35** Riffi po sześćdziesiątce reż.: Paweł Trzaska wyk.: Mieczysław Czechowicz Wiesław Golas Marian Kociniak Wiesław Michnikowski Katarzyna Figura **10:05** Informacje kulturalne **10:30** wydarzenie aktualne **11:00** Iluzjonista reż.: Sylvain Chomet **12:40** W Nowicy na końcu świata film reż.: Natasa Ziółkowska Kurczuk **14:00** Informacje kulturalne **14:20** Trzymaj się swoich chmur piosenki Seweryna Krajewskiego **15:30** Śluby panieńskie reż.: Filip Bajon wyk.: Anna Cieślak Maciej Stuhr Borys Szczygiel **17:15** Sztuka czytania **17:50** wydarzenie aktualne Studio Kult Rozmowy **18:30** Bicie serca film reż.: Jan Laskowski **19:10** Kompozytorzy muzyki filmowej Gabriel Yared IN THE TRACKS OF GABRIEL YARED reż.: Pascale Cuenot **20:20** Bilet do kina Tamara i mężczyźni reż.: Stephen Frears **22:25** Jacques Loussier na Avo Session koncert **23:30** Hala odlotów **00:20** Szczęście Stesti film reż.: Bohdan Ślania **02:20** Bilet do kina Tamara i mężczyźni reż.: Stephen Frears **04:20** Sytuacja życiowa reż.: Patricia Lewandowska **05:20** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Nad Niemnem **08:30** Śluby panieńskie reż.: Filip Bajon **10:20** Informacje kulturalne **10:40** Cinema Italiano Stromboli ziemia Bogów Stromboli reż.: Roberto Rossellini **12:25** Listy naszych czytelników film reż.: Stanisław Latalo **13:00** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **13:20** Kompozytorzy muzyki filmowej Gabriel Yared IN THE TRACKS OF GABRIEL YARED **14:30** Hala odlotów **15:25** Koncert Trzech Tenorów w Termach Karakalli w Rzymie **16:25** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Włodkiem Pawlakiem **18:20** Pora umierać film reż.: Dorota Kędzierzawska **20:20** Rewers reż.: Borys Lankosz **22:05** Wieczorem kompozycje Włodka Pawlika do poezji Józefa Czechowicza koncert **23:05** Dom w którym mieszkam film reż.: Eugene Jarecki **00:45** Ziegenrot reż.: Tomasz Popakul **01:15** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **01:35** Koniec wakacji film reż.: Marcin Krzyształowicz **03:00** Nocne czytanie w wannie **03:15** Młoda Polska Zabójca ciotki film reż.: Mateusz Glowacki **04:00** Klasyczne albumy rocka Black Sabbath Paranoid **04:55** Zakończenie dnia

07:25 Podróżnik Reunion **07:55** Piwko dla niedziedział film **09:05** Miasto z morza **09:55** Ogrody Wersalu Les jardins de Versailles film **10:30** Okrasa tamie przepisy **11:10** Ginące cywilizacje **12:05** Śladami historii **12:40** Polska i świat z historią w tle **13:00** Kolo historii Biały stoń patrzy w gwiazdy **13:40** Spór o historię **14:20** Szerokie tory **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Ex Libris **15:55** Sensacje XX wieku **17:00** Miasto z morza **17:55** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny 21 03 1988 **19:35** Ginące cywilizacje **20:00** Polska i świat z historią w tle **21:05** Cafe Historia Wzniesienie procesu Gorgonowej **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:55** Sensacje XX wieku **23:00** Szerokie tory Plac Czerwony **23:35** Za kulisami PRL **23:55** Za kulisami PRL **00:10** Aniolki **00:45** Byłem w Sonderkommando film reż. Andrzej Gajewski **01:50** „Bareizim” film **02:55** Zakończenie dnia

PIĄTEK 21.03

05:55 W niewoli przeszłości serial **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial kryminalny **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN program **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Bitwa o dom program **13:05** Uwaga! Pirat **13:40** Pan i pani Pells **14:30 - 14:42** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesolowska **15:30** Ulice świata **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Polska **20:05** Efekt Domina **20:30** Odejsie film reż. : Václav Havel obsada: Josef Abrahm Dagmar Havlova **20:45** Vlasta Chramostova Eva Holubova **22:00** Superwizjer **22:25** Brygada antymafijna **23:25** Nowy Gadzet **23:50** Wiem co jem **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** Polak potrafi Polska **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesolowska **04:35-04:42** Serwis pogodowy **04:45** Ulice świata **05:10** Szpital serial

SOBOTA 22.03

07:30 Podróżnik Krwawa rzeka **08:00** Sonda Oko demona **08:35** Cafe Historia Wzniesienie procesu Gorgonowej **09:05** Lalka wyk. :Małgorzata Braunek Jerzy Kamas Alina Jankowska Anna Milewska Zofia Mrozowska Bogdan Baer **10:40** Ginące cywilizacje **11:40** Polska z bocznej drogi Ulica Fabryczna **11:55** Ocalić od zapomnienia **12:35** Bocznymi drogami Przejazdem w Tykocinie **13:05** Film jesteście Pailliti **13:35** Szerokie tory **14:05** Pamięć Tajemnice lasów Piaśnicy film **14:55** Dzieje kultury polskiej Koniec dynastii **16:05** Flesz historii **16:30** Encyklopedia II wojny światowej Rommel **17:00** Lalka **18:30** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:50** Wielki test z historii polskie zwycięstwa **21:35** Eugenika w imię postępu film reż. :Grzegorz Braun **22:45** Encyklopedia II wojny światowej Kilka najdłuższych dni **23:30** Boża podszywka **00:40** Ginące cywilizacje Skarby pod wydmami Szinkit w Mauretanii **01:45** Ginące cywilizacje **02:50** Śladami historii Buntownik z wyboru język migowy **03:10** Zakończenie dnia

06:00 Pani Gadzet **06:25** Mille rodzinny **06:55** Efekt Domina **07:20** Wiem co jem **07:40** Prawo Agaty **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzie **11:15** Co za tydzień **11:35** Smakuj świat z Pascalem **12:10** Polak potrafi **12:35** Kuchnia w plecaku **12:55** Magiel Towarzystwo **13:30** Odejsie film reż. : Václav Havel obsada: Josef Abrahm Dagmar Havlova Vlasta Chramostova Eva Holubova **14:15** Ugotowani **15:55** Bitwa o dom **16:40** Project Runway **17:25** Lekarze **18:10** Na językach **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** X Factor **21:10** Magiczna skóra film reż. : Alain Berliner obsada: Thomas Coumans Annabelle Hettmann Julien Honoré Mylene Jampanci Jean Pierre Marielle **22:50** Smakuj świat z Pascalem **23:25** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **00:00** Stylowy **00:35** Kuchnia w plecaku **01:00** O tym się mówi **01:15** Śladami zbrodni **02:00** Superwizjer **02:25** Magiel Towarzystwo **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Magiczna skóra film reż. : Alain Berliner **05:25** Smakuj świat z Pascalem

NIEDZIELA 23.03

07:30 Podróżnik Dundee **08:05** Kardynał Stefan Wyszyński film reż. :Zbigniew Wawer Włodzimierz Pękajtis Tadeusz Kondracki **09:00** Lalka **10:30** Dzieje kultury polskiej Koniec dynastii **11:40** Ginące cywilizacje Ludzie jaguary Plemie Nahua w Sierra de Guerrero **12:45** Statkiem po trawie film reż. :Krzysztof Matyszek **13:55** Wielka Gra **15:00** Sportowiec mimo woli reż. :Mieczysław Krawicz Aleksander Suchocki wyk. :Adolf Dymśza Ina Benita Józef Orwid Helena Buczyńska **16:20** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Lalka **18:30** Kalendarium historyczne Konstruktorzy lotnictwa film **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Królowa Panoram film **20:40** Cafe Historia **21:05** Planista reż. :Roman Polański wyk. :Adrien Brody Thomas Kretschmann Frank Finlay Maureen Lipman **23:40** Encyklopedia II wojny światowej **00:20** Boża podszywka **01:25** Toriko czyli legenda o ostatnim baciarze film reż. :Jerzy Janicki Włodzimierz Stępiński **02:35** Posenki z autografem Marek Dutkiewicz **03:25** Zakończenie dnia

06:00 Na językach program **06:45** Odrobina Polski **06:55** Ugotowani program kulinarno rozrywkowy **07:40** Sama słodycz serial **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** X Factor **12:00** Stylowy **12:35** Nowy Gadzet **13:00** Doradca smaku **13:10** Efekt Domina **13:35** O tym się mówi **13:50** Prawo i medycyna **14:45** Kod szczęścia **15:10** Kod szczęścia **15:35** Na Wspólnej Omnibus **17:05** Bobby Chinn przyrządza Azję **17:30** Polscy faraonowie Strażnik Tajemnic **18:20** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** W roli głównej **20:25** Lekarze serial **21:15** Project Runway **22:00** Na językach **22:50** Uwaga! Pirat **23:25** Magiel Towarzystwo **00:00** Odejsie film reż. : Václav Havel obsada: Josef Abrahm Dagmar Havlova Vlasta Chramostova Eva Holubova **01:30** Miasto Kobiet **02:15** Kuba Wojewódzki program rozrywkowy **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** X Factor **04:55** Brygada antymafijna serial

iTVN: serial „Sama słodycz”, 24 marca, godz. 21.35

iTVN: serial „Droga do lasu”, 28 marca

PONIEDZIAEK 24.03

07:30 Podróżnik Wyspa wulkaniczna **08:00** Polskie orlecia na pakistańskim niebie film reż. :Anna Pietraszek **09:05** Miasto z morza **09:55** Polska i świat z historią w tle **10:15** Dzika Polska **10:50** Podróż kulinarny Roberta Makłowicza **11:25** Świat Józefa **12:20** Cafe Historia **12:50** Kraj świata film reż. :Maria Zmarz Kocznowicz wyk. :Jan Nowicki Henryk Talar Halina Wyrodek Olaf Lubaszko Henryk Bista **14:20** Coś pięknego film **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Ex Libris **15:55** Sensacje XX wieku **17:00** Miasto z morza **17:55** Kalendarium historyczne Jego imię Polska Tadeusz Kościuszko film reż. :Lucyna Smolińska Mieczysław Sroka **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Kolo historii Pejaż z Kopcem **20:20** Spór o historię **21:00** Flesz historii **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:05** Sensacje XX wieku **23:10** Sopocianie Czas nadziei film reż. :Justyna Mazur **00:05** Królowa Panoram film reż. :Marcin Bradke **01:05** Na Południu film **01:40** Sportowiec mimo woli reż. :Mieczysław Krawicz **02:55** Zakończenie dnia

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** Kuchnia w plecaku **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Ulice świata **12:20** Project Runway **13:05** Smakuj świat z Pascalem **13:40** Pan i pani Pells serial **14:30 - 14:42** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesolowska serial **15:30** SOS Uroda **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial kryminalny **21:00** Magiel Towarzystwo **21:35** Sama słodycz serial **22:20** Śladami zbrodni **23:10** Pani Gadzet **23:30** Miasto Kobiet **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda serial **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesolowska **04:35 - 04:42** Serwis pogodowy **04:45** W roli głównej **05:10** Szpital serial

WTOREK 25.03

07:30 Podróżnik Park Krugera **08:00** Szmuglerzy film reż. :Ewa Szprynger **09:00** Miasto z morza **09:55** Zamek Villandry film **10:30** Makłowicz w podróży **11:10** Spór o historię **11:50** Kolo historii Pejaż z Kopcem **12:25** Flesz historii **12:50** Sopocianie Czas nadziei film **13:45** Królowa Panoram film **14:45** Polska z bocznej drogi Generał już tu nie mieszka **15:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Cafe Historia **15:55** Sensacje XX wieku **17:00** Czarne chmury **18:05** 200 lat w Virtuti Militari **18:40** Siła tradycji Virtuti Militari **19:00** Dziennik telewizyjny **19:40** Ginące cywilizacje **20:45** Cafe Historia Jan Piekalkiewicz **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00** Sensacje XX wieku **22:35** Sensacje XX wieku **23:10** Moja archeologia reż. :Lechosław Czolnowski Michał Nekanda Treпка **00:05** Kolumbowie w kolorze feldgrau film reż. :Paweł Woldan Włodzimierz Filippek **01:05** Demony Sankt Petersburga film reż. :Giuliano Montaldo wyk. :Miki Manojlović Carolina Crescentini **02:55** Zakończenie dnia

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Lekarze serial **13:05** Bobby Chinn przyrządza Azję **13:30** Odrobina Polski **13:40** Pan i pani Pells **14:30 - 14:42** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesolowska **15:30** Zawody **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Idealna niania **21:35** Prawo Agaty serial **22:20** O tym się mówi **22:35** Kuba Wojewódzki **23:20** Prawo i medycyna **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesolowska **04:35 - 04:42** Serwis pogodowy **04:45** Maja w ogrodzie **05:10** Szpital serial

ŚRODA 26.03

07:30 Podróżnik Tiare Tahiti **08:00** Gry wojenne **09:00** Czarne chmury **10:00** Dzika Polska Ujrzeć niedostrzeżalne **10:35** Makłowicz w podróży **11:15** Ginące cywilizacje Niewiedzialni z Borneo Plemie Punan **12:20** Królowa Panoram film **13:20** Dawno temu w liży reż. :Michał Drzewiecki Janusz Bocian **14:35** Partyzanci trzech puszcz film **15:10** Ocalić od zapomnienia **15:45** Cafe Historia Wzniesienie procesu Gorgonowej **16:00** Sensacje XX wieku **16:30** Sensacje XX wieku **17:00** Czarne chmury **18:05** Kalendarium historyczne **18:45** Początki państwa polskiego film **19:10** Dziennik telewizyjny **19:50** Ginące cywilizacje **20:55** Polska i świat z historią w tle **21:20** Cafe Historia J **21:35** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:10** Sensacje XX wieku **22:40** Sensacje XX wieku **23:10** Szerokie tory **23:40** Na krawędzi życia film **00:20** Poezja i maszyny Hipolit Cegielski 1813 - 1868 film **00:55** Ginące cywilizacje **02:00** Ginące cywilizacje **03:00** Zakończenie dnia

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Sama słodycz serial **13:05** Idealna niania **13:40** Pan i pani Pells serial **14:30 - 14:42** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesolowska serial **15:30** Wiem co jem **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital serial **18:10** Ukryta prawda serial **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Stylowy **21:35** Bitwa o dom **22:20** Emil łowca fotoradarów **22:45** Polscy faraonowie Strażnik Tajemnic **23:30** Na językach **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwencyjny **03:50** Sędzia Anna Maria Wesolowska serial **04:35 - 04:42** Serwis pogodowy **04:45** Emil łowca fotoradarów **05:10** Szpital serial

CZWARTEK 27.03

07:30 Podróżnik Tiare Tahiti **08:00** Gry wojenne **09:00** Czarne chmury **10:00** Dzika Polska Ujrzeć niedostrzeżalne **10:35** Makłowicz w podróży **11:15** Ginące cywilizacje Niewiedzialni z Borneo Plemie Punan **12:20** Królowa Panoram film **13:20** Dawno temu w liży reż. :Michał Drzewiecki Janusz Bocian **14:35** Partyzanci trzech puszcz film **15:10** Ocalić od zapomnienia **15:45** Cafe Historia Wzniesienie procesu Gorgonowej **16:00** Sensacje XX wieku **16:30** Sensacje XX wieku **17:00** Czarne chmury **18:05** Kalendarium historyczne **18:45** Początki państwa polskiego film **19:10** Dziennik telewizyjny **19:50** Ginące cywilizacje **20:55** Polska i świat z historią w tle **21:20** Cafe Historia J **21:35** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:10** Sensacje XX wieku **22:40** Sensacje XX wieku **23:10** Szerokie tory **23:40** Na krawędzi życia film **00:20** Poezja i maszyny Hipolit Cegielski 1813 - 1868 film **00:55** Ginące cywilizacje **02:00** Ginące cywilizacje **03:00** Zakończenie dnia

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy serial **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Ukryta prawda serial **11:55** Na Wspólnej serial **12:20** Prawo Agaty **13:05** Stylowy **13:40** Pan i pani Pells **14:30 - 14:42** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesolowska **15:30** Pani Gadzet **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej serial **20:30** W 11 Wydział Śledczy serial **21:00** Uwaga! **21:35** Ugotowani **22:20** Miasto Kobiet **23:05** Bobby Chinn przyrządza Azję **23:30** W roli głównej **23:55** Co za tydzień **00:15** W niewoli przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda **02:30** W 11 Wydział Śledczy serial **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesolowska **04:35** Serwis pogodowy **04:37** Serwis pogodowy Europa **04:40** Serwis pogodowy Świat **04:42** Serwis pogodowy kurorty europejskie **04:45** Wiem co jem **05:10** Szpital serial

TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM od 17.03.2014

BARAN 21.03.-20.04. KRÓLOWA DENARÓW

Nie zamartwiał się nieustannie o pieniądze. Daj sobie szansę na cieszenie się życiem, relaks, zabawę i spotkania z przyjaciółmi.

BYK 21.04.-21.05. SIŁA

Zbliżasz się do sukcesu, który polegać będzie na tym, że opanujesz siły (ludzi, okoliczności), które Ci służą, a nie szkodzą.

BLIŹNIĘTA 22.05.-21.06. RYCERZ DENARÓW

Na Twoim losie zaważą nieoczekiwanie decyzje i kroki pewnego urzędu i ludzi działających w jego imieniu.

RAK 23.06.-22.07. UMIARKOWANIE

Zrób dokładną analizę swoich związków; znajdując się koło Ciebie osoby, które są Ci bardzo oddane, a Ty ich nie widzisz.

LEW 23.07.-23.08. DZIESIATKA DENARÓW

Docień siebie, wyrzuć z głowy kompleksy. Zaslugujesz, aby Cię doceniono takim, jakim jesteś.

PANNA 24.08.-23.09. WISIELEC

Przyszedł moment, aby wyłączyć się na jakiś czas z czynnego życia i przyjrzeć się światu i sobie. Czas na rewolucję poglądów.

WAGA 24.09.-23.10. KSIĘŻYC

Żywe są w Tobie silne emocje. Od Ciebie zależy czy pójdziesz za nimi, czy zachowasz zdrowy rozsądek.

SKORPION 24.10.-23.11. TRÓJKA MIECZY

Działaj tak, jak Ci to nakazuje plan, logika i racje rozumu. Sentymenty odłóż na bok.

STRZELEC 24.11.-22.12. KRÓL PUCHARÓW

Jeśli ktoś poprosi Cię o pomoc, zrób to bezinteresownie. Zaplanowane przez Ciebie przedsięwzięcie powiedzie się.

KOZIOROŻEC 23.12.-20.01. MAG

Będziesz mieć wielki zapał do życia i zdobywania nowych doświadczeń. Nie pozwól, aby przeszkody go nie osłabiły.

WODNIK 21.01.-19.02. SZÓSTKA PUCHARÓW

Jesteś otoczony ludźmi, którzy Cię kochają i są gotowi wiele dla Ciebie zrobić, wyręczyć Cię i wspomóc.

RYBY 20.02.-20.03. ŚWIAT

Znalazłeś klucz, którego szukałeś. Jeden cykl się zakończył, a następny się rozpoczyna. Twoje projekty zakończą się sukcesem.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Orzechowa zupa z brukselką

Jak wiadomo, brukselka to niezbyt lubiane warzywo, szczególnie przez dzieci. Dzięki tej zupie – na pewno je pokochają, a to za sprawą masła orzechowego...

Składniki:

450 g brukselki świeżej lub mrożonej
1 marchewka
4 szklanki bulionu warzywnego
2,5 łyżki masła orzechowego

100 g śmietany kremówki
około 3 łyżki prażonej cebulki do posypania
sól
pieprz
natka pietruszki do podania

Przygotowanie:

Marchewkę obieramy i kroimy w plasterki. Gotujemy ją w bulionie około 10 minut. Dodajemy mrożoną brukselkę i gotujemy jeszcze 15 minut na wolnym ogniu pod przykryciem. Brukselka nie powinna się rozpaść (jeżeli używamy świeżej brukselki, to dodajemy ją w tym samym czasie, co marchewkę). Śmietanę mieszamy z masłem orzechowym i kilkoma łyżkami wywaru z zupy. Wlewamy ją powoli do zupy, szybko mieszając. Zupę doprawiamy do smaku. Każdą porcję na talerzu posypujemy prażoną cebulą i natką pietruszki.
Życząc smacznego :)

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukierniczką”
gotujzucukierczkiem.blogspot.fr

PRENUMERATA
VECTORA POLONII

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

SPRZEDAM

MITSUBISHI ASX - 1.8 DI-D 150 INSTYLE

rocznik 2011
brązowy metallic, dach panoramiczny
przebieg 54000 km, cena 17 500 euro

iPhone 4 czarny, 32 gb, stan bdb, odblokowany, guzik centralny do wymiany (czasem nie kontaktuje), 180 euro, kontakt: 123plit@gmail.com

- **Fotelik samochodowy** marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €

- **Nosidełko dla niemowląt** marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €

- **Łóżeczko turystyczne dla dzieci** marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

Aparat fotograficzny, (kompaktowy) PowerShot G12,
w idealnym stanie! 250 euro; Paryż, tel. 0665440646

iPhone 4S biały, zablokowany, Orange FR 16 gb, stan bdb, 250 euro, kontakt: 123plit@gmail.com

Jaguar X-Type kolor British Racing Green, stan ogólny dobry (kilka zadrapań, auto paryskie), 2-gi właściciel, 2.5L V6 automat, świetnie wyposażony, przebieg 196 tys. km, kontakt: 123plit@gmail.com

Duży, ładny i w bardzo dobrym stanie segment do salonu (kolor: buk; wymiary: szer. - 170 cm, wys. - 216 cm, głębokość części dolnej - 56 cm). Kupiony niedawno w Conforamie. Nowoczesny i praktyczny styl. Odbiór własny w okolicach Boulogne-Billancourt. Cena: 250 € do negocjacji. tel. 06.20.11.25.36

Gogle narciarskie
5 euro
e-mail: franciosa.renaud@gmail.com

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!

Zakres obowiązków:

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonałe umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
  - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI
Konsultacje - Paryż X
tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ:

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze.
Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 01 42 71 84 80 lub mailowy: magic@magicparis.fr.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przesyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.
Redakcja VP nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam.

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 33004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Prace Bolesława Biegasa eksponowane w Bibliotece Polskiej w Paryżu

Mistyczna deformacja. Biegas

Z jednej strony miał szczęście do protektorów i wielbicieli, z drugiej krytyków i wrogów. Tworzył głównie rzeźby, ale i obrazy, rysunki, meble, tkaniny, sztuki teatralne. Rozwijał rozmaite zainteresowania i odtworzał fantastyczne wizje.

Krowy, wierzy, maki

Jako Bolesław Biegalski urodził się w Polsce, pod zaborami. Był 1877 r. Rodzice jego, należący do drobnej szlachty, wiodli ubogie, acz szczęśliwe, wiejskie życie. Idylę dzieciństwa przerwała śmierć ojca i brata. „Dwa martwe ciała, ojca i brata, wryły smutek w mojej pamięci” – wspominał artysta. „Już żyłem tylko wrażeniem wspomnień tych dni okrutnych, które zmieniły spokój i szczęście w chaos kłopotów nędzy straszliwej”. Miał wówczas 9 lat. Jakis czas później matka ponownie wyszła za mąż. Artysta zyskał ojczyzna, który był podoficerem w wojsku carskim. Mając trzydzieści lat, stracił i matkę.

Praca Bolesława Biegasa eksponowana w Bibliotece Polskiej w Paryżu

Dalsze losy twórcy pisane były niczym bajka. Pierwsze jego artystyczne próby zyskały grono znamienitych protektorów. Ludzie ci – Aleksander Rzewnicki, Franciszek Rajkowski, Adam Krasieński, Aleksander Świętochowski – nieustannie towarzyszą, wspierają i pomagają artyście. Jeden z protektorów optuje za zmianą nazwiska artysty, aby „brzmiało bardziej chłopsko”. Tak z Bolesława Biegalskiego, powstał Bolesław Biegas.

Artysta z łaski

Pierwszą warszawską wystawę wczesnych prac artysty organizuje Aleksander Świętochowski. Przy tej też okazji, pisze apel o pozyskanie dla Biegasa środków na kształcenie. Udało się zyskać fundusze na cztery lata studiów. Artysta udał się do Krakowa. Otworem stanęła przed nim Szkoła Sztuk Pięknych.

Jego nauczycielem został Konstanty Laszczka. Gusta Profesora i ucznia rozeszły się dosyć szybko. Przysłowiowym „gwoździem do trumny” okazała się secesja. Był 1901 r. Kraków. Po Szkole Sztuk Pięknych przechadzali się delegaci przygotowujący Dziesiątą Wystawę Secesji Wiedeńskiej. „Ku zdziwieniu Laszczki i jego uczniów, delegaci zapraszają Biegasa do udziału w organizowanej przez siebie wystawie. Niedługo potem otrzymuje on formularz członkostwa i zostaje pierwszym studentem przyjętym do prestiżowego stowarzyszenia, któremu przewodniczył sam Gustav Klimt” – pisze Xavier Deryng. Dodatkowym efektem było wyrzucenie Biegasa ze Szkoły.

Z Montparnasse

Syn marnotrawny wyeliminowany niejako z polskiej sztuki, święcił niemałe triumfy na zachodzie Europy. Wiedeń, Monachium, Berlin. Biegas zostaje polecony do Szkoły Sztuk Pięknych w Paryżu. W stolicy Francji znajduje majątnych protektorów, którzy traktują artystę jak własnego syna. Baron Henryk Trutschel i jego żona Jadwiga née

Konopacka. Dzięki nim będzie mógł poświęcić się jedynie studiom i sztuce. W szale twórczym, w jaki wpada we Francji, zapomina o formalnościach. Nie przeszkadza to jednak w jego dalszych artystycznych działaniach.

Tworzy sporo rzeźb różnego rodzaju, które wystawia na XVIII Salonie Niezależnych. Krytyka artystyczna uważa jego osobę. Biegasowi poświęca tekst Laurence Jerrold, pisząc: „Jest wielka siła we wszystkich jego pracach, które widziałem”. Specjalny numer o jego rzeźbie wydaje „La Plume”. Biegas jest znany. Wystawy, w których uczestniczy, spotykają się z wielkim zainteresowaniem, a niemal każda recenzja przytacza jego nazwisko. Staje się również powodem skandali artystycznych. W tym tego, dotyczącego obrazu *Wojna rosyjsko-japońska*, wystawianego podczas Salonu Niezależnych w 1907 r. Reakcje ostatecznie doprowadzają do zdjęcia pracy. O wydarzeniu pisze większość paryskich dzienników.

Artysta zmarł w Paryżu. Miał 77 lat. Otaczała go już wówczas mgła zapomnienia.

Lejące się formy

Bolesław Biegas doceniany i szanowany był za swoje nowatorskie rzeźby. Ponadto zajmował się projektowaniem mebli, tkanin. Z mniejszymi sukcesami próbował sił w malarstwie. Był również autorem sztuk teatralnych.

Jego prace stanowiły niejako „punkt zwrotny” sztuki polskiej, który skierował ją ku nowoczesności. Powstające w odmętach zagmatwanej wyobraźni formy, przywodziły na myśl legendy, czy fantastykę rodem ze średniowiecznych opowieści rycerskich. Sztuka Biegasa to „prymitywizm symboliczny”. Jest nieco przestylizowana i przekształcona filozoficznie. Niemniej towarzyszące jej uproszczenie w zupełnie nowatorskiej formie, stanowi o największym walorze.

Anna Rudek-Śmiechowska
www.smiechowskawordpress.com